

DATED
NEWS
DELIVER BY
SATURDAY
NOVEMBER 5

LAIKS

WEEKLY NEWS
PERIODICAL
POSTAGE PAID
ST PETERSBURG, FL
AND ADDITIONAL
MAILING OFFICE
(USPS 301-500)
ISSN 1089-8832

«LAIKS» IS PUBLISHED SINCE 1949 // «LAIKS» IZNĀK NO 1949. GADA
Published 48 times per year except the first week in January, the first week of May, the last week in June, the last week in December
Published weekly by: Latvian Newspaper «Laiks», Inc., 6145 SUN BLVD Apt. 203, ST PETERSBURG, FL 33715
POSTMASTER: Send address change to: «Laiks», 4B S HERON ST MANCHESTER, NJ 08759
E-mail: LaiksDSR@aol.com

Lasiet tīmeklī!
www.laiks.us

Volume LXXIII Nr. 42 (6076)

2022. gada 5. novembris – 11. novembris

Atjaunota Brīvības cīņu piemiņas vieta Sudrabkalniņā

// FOTO: Valsts prezidenta kanceleja

Ar lāpu gājienu un svinīgu pasākumu ir atklāts restaurētais pieminēklis 6. Rīgas kājnieku pulka kareivjiem Sudrabkalniņā, kam šogad tiek atzīmēta 85. gadadiena. Pieminēkļa restaurācija tika veikta pēc pašvaldības aģentūras “Rīgas pieminēkļu aģentūra” pasūtījuma.

Iepriekš pieminēklis tika at-

jaunots pirms 14 gadiem, un bija pienācis laiks atkal parūpēties par to, lai pieminēklis saglabātu estētisko un vēsturisko vērtību arī turpmāk. Piemiņas vieta tika attīrīta no bioloģiskā materiāla – sūnām, maziem kociņiem.

Sudrabkalniņš ir piemiņas vieta 6. Rīgas kājnieku pulka kareivjiem – pilsētas aizstāvjiem,

kas 1919. gada novembrī padzina bermontiešus no Anniņmuižas. Tas atrodas vietā, kur Rīgas 6. Kājnieku pulks atbrīvošanas kaujās ar bermontiešiem no 1919. gada 3. līdz 11. novembrim cieta vislielākos zaudējumus. Krita 41 kaŗavīrs (līdz 1929. gadam pārbedīti Rīgas Brāļu kapos). 1920. gadā

tika uzstādīts pagaidu pieminēklis, bet 1929. gada 29. maijā ielika pamatakmeni projektu konkursā uzvarējušā tēlnieka Kārļa Zāles pieminēklim. Celtniecība ieilga, pēc koriģēta K. Zāles meta tā atsākās 1932. gadā sadarbībā ar arhitektu Ernestu Štālbergu. Pieminēklis tika atklāts 1937. gadā.

Latvijas augstākie apbalvojumi ārzemju tautiešiem

Imants Gross

Liene Dindone

Aivars Edvards Osvalds

Ilze Šakare

Valsts prezidents Egils Levits un Ordeņu kapituls 2022. gada 17. oktobrī nolēma atbilstoši Valsts apbalvojumu likuma 11. pantam par sevišķiem nopelniem Latvijas valsts labā apbalvojot ar Triju Zvaigžņu ordeni un iecelt par:

- **Triju Zvaigžņu ordeņa komandieri** Latvijas Republikas pirmo ārkārtējo un pilnvaroto vēstnieku (pēc valsts neatkarības atjaunošanas) Zviedrijas karalistē **IMANTU GROSU**
- **Triju Zvaigžņu ordeņa virs-**

niekiem veterinārārsti, Pasaules latviešu jaunatnes seminārā “2x2” padomes priekšsēdētāju Dr. med. vet. **LIENI DINDONI** un latviešu sabiedrisko darbinieku Amerikas Savienotajās Valstīs **AIVARU EDVARDU OSVALDU**

- **Atzinības krusta virsnieci** latviešu sabiedrisko darbinieci Zviedrijas Karalistē **ILZI LĪVIJU ALĪSI ŠAKARI**

No sirds sveicam! Lai spars un veiksmē, strādājot Latvijai!

In Memoriam.
Inese Birzniece
(23.05.1951.–
27.10.2022.)

3. lpp.

Andreju Eglīti
atminoties

4. lpp.

Operalia un citi
kultūras notikumi
Latvijā

5. lpp.

Latvieši Kanadā

7. lpp.

Juris Lorencs,
Sallija Benfelde
un Kārlis Streips
par jaunāko
politikā

11. un 12. lpp.

Numura
intervijā –
PBLA priekšsēdis
Pēteris Blumbergs

13. lpp.

Sporta
jaunumi

17. un 20. lpp.

Latvian newspaper
LAIKS

Frequency: WKLY EXC 1ST WK - JAN, 1ST WK - MAY,
LAST WK - JUN; LAST WK - DEC

Latviešu nedēļas laikraksts

Iznāk sestdienās, 48 reizes gadā
Abonēšanas maksa ASV dolaros:
3 mēn. US \$ 50.00
6 mēn. US \$ 100.00

Redakcija Rīgā, Gertrūdes ielā 27, Rīga, LV-1011, Latvija.
Tālr.: +371 67326761, fakss: +371 67326784
e-pasts - redakcija@laiks.us
mājaslapa - www.laiks.us

Redaktore: Ligita Kovtuna
mob. tālr.: +371 29439423. e-pasts: ligita@laiks.us

Par REKLĀMU un SLUDINĀJUMIEM,
kas iesniegti LATVIJĀ, maksājumi notiek EURO.

Neizlietotus manuskriptus un fotoattēlus redakcija neuzglabā.
Redakcijai ir tiesības iesūtītos materiālus izmantot arī saīsinātus.

Laikrakstā iespējams, ar autora vārdu vai iniciāļiem
parakstītajos rakstos izteiktās domas ar redakcijas viedokli
par pašu jautājumu var arī nesaskanēt.

Par reklāmas vai sludinājuma saturu atbild reklamdevējs.

Sarīkojumu un dievkalpojumu ziņas sūtīt Inesei Zaķis
e-pasts: rigaven@aol.com

Par REKLĀMU un SLUDINĀJUMIEM,
kas iesniegti ASV, maksājumi notiek ASV dolaros.

Sēru sludinājumus un adresu maiņas sūtiet pēc adreses
4B S HERON ST MANCHESTER, NJ 08759
e-pasts: LaiksDSR@aol.com

Ja vēlaties saņemt vairāk informācijas par avīzi,
lūdzu, zvaniet LAIKA ASV tālr.: 727 385-4256

LAIKS

Kalendārus var iegādāties par USD 22,-
plūs pasta izdevumi, rakstot čeku uz

LAIKS – Latvian Newspaper Inc.
4B SOUTH HERON ST. MANCHESTER, NJ 08759

Kalendāru atbalsta

2023. gada kalendārs: gab. x US \$22.00.....

Piesūtīšana: ASV – par katru pirmo US \$3.00

Par katru nākamo uz to pašu adresi US \$1.50

Ārpus ASV – par katru pirmo US \$3.50 (Maksa ASV dolaros)

Par katru nākamo uz to pašu adresi – US \$1.50.

Kopā..... US \$.....

Vārds, uzvārds

Adrese

Tālr.: E-pasts

Nedēļas gudrība

“Augstākas nav, kā ticība cilvēkiem – varoņiem, kas spēj sevi ziedot priekš cilvēces. To svētumu iededziet dziļi un klusi dvēselē, un, lai kur jūs ejat, ko darāt, kur stāvat, tas lai ir jūsu klusā, neatņemamā, nezaudējamā, dārgā manta priekš visas dzīves un pār šo dzīvi cilvēces nākotnē.”

Rainis

Nedēļas citāts

“Ja mums šķīstu, ka Krievija nekad neuzbruks, tad mēs nestātos NATO. Labi zinājām, ka tāds brīdis var pienākt. Pašreizējā demogrāfiskajā un ģeopolitiskajā situācijā valsts aizsardzības dienesta un arī valsts civilā dienesta formai jābūt tādai, lai cilvēki būtu sagatavoti. Pamācīsimies arī no tā, ko redzam Ukrainā. Spriedze labu laiku būs.”

Ārlietu ministrs Edgars Rinkēvičs

LAIKS

4B S HERON ST MANCHESTER, NJ 08759
laiksdsr@aol.com
www.laiks.us

Lūdzu, maksāt ASV dolaros uz «Laiks» Inc. vārda
Abonējiet laikrakstu LAIKS, neizejot no mājām – lietojiet
[www.laiks.us!](http://www.laiks.us)

«LAIKA» abonements maksā: 3 mēnešiem ASV \$50.00
6 mēnešiem ASV \$100.00

FLORIDAS IEDZĪVOTĀJU IEVĒRĪBAI! Lūdzu pievienojiet
7% Floridas nodokli par laikraksta abonēšanu!

Laiks pa gaisa pastu Amerikā 3 mēneši \$69.00
6 mēneši \$138.00

Laiks pa gaisa pastu Latvijā 3 mēneši \$69.00
6 mēneši \$138.00

Laiks pa gaisa pastu Kanadā 3 mēneši \$75.00
6 mēneši \$150.00

Laiks pa gaisa pastu citur ārzemēs 3 mēneši \$93.00
6 mēneši \$186.00

Ārpus ASV LAIKU var pasūtīt tikai pa gaisa pastu.

Uzvārds, vārds: _____

Adrese: _____

zip: _____

IN MEMORIAM

Inese Birzniece

(1951. gada 23. maijs – 2022. gada 27. oktobris)

Viņas mūža mīlestība bija Latvija. Jau bērnībā iemīlēta, dzīves gadu gaitā iepazīta, kā trimdas bērnam mācoties latviešu valodu, apgūstot tradīcijas un tikumus, vēsturi, savu nākotni redzot senču zemē, īstajā Tēvzemē. Latvijai atgūstot neatkarību, Inese bija te klāt.

licinieci Krievijas agresīvajam iebrukumam Gruzijā...

Ciešas draudzības saites Inese sasēja arī Latvijā. Viņa bija ļoti aktīva kultūras dzīves atbalstītāja un dalībniece. Jāpiemin bez Ineses ar vainagu galvā un priecīgu ligošanu nebija iedomājami. Inese priecājās aizgūt-

Siguldas Opermūzikas svētku laikā izveidojās draugu kopa, ko nosaucām par klubu "Alfredo" un kas allaž svinēja kopā Jāņus Piebalgā un Ziemas Saulgriežus Rīgā. Inesi mēs visi ļoti mīlējām – par viņas pozitīvismu, izpalīdzību. Viņa bija tik aizrautīgs sarunu un saturīgu diskusiju

ļoti žēl, ka Inese nepaspēja izdarīt vēl vienu lielo darbu – uzrakstīt grāmatu. Viņa tik cītīgi vāca un glabāja materiālus, citkārt šķietami mazas piezīmes un publikāciju druskas, foto par aizvadīto laiku, lai to visu ietērtu godīgā un precīzā stāstā par atjaunotās Latvijas jauno

dzīvespriecīgu garu, ko viņa ienesa ikvienā kompānijā, kur vienmēr bija miļi gaidīta."

Seno dienu draudzene **Ilze Auzere** atceras:

"Inese bija ļoti labsirdīga un pozitīva – par visu. Redzēja šķiet, tikai labo, jo viņa pati bija laba... Inese ir mana draudzene

Ieguvusi juristes profesiju, viņa to papildinām lika lietā atjaunotās valsts labā. Sabiedriskajā darbā iesaistījās jau līdz ar Atmodas rītausmu, sākumā Kalifornijā, ASV, bet jau drīz atrada savu vietu Latvijā, pievienojoties politiķu komandai "Latvijas Ceļš" līdz ar PBLA priekšsēdi Gunāru Meierovicu. Tika ievēlēta 5. Saeimā un, kā apgalvo Ineses ceļabiedrs **Kārlis Streips**, – "bija lieliska deputāte". Godprātības reitingā viņa joprojām būtu visaugstākajā vietā, jo Inesei bija svešs un nepieņemams savtīgums, savu interešu stādīšana priekšplānā, bezgodīgums, intrigas un citas politikā sastopamas "kvalitātes". Bet vēl pirms darba Latvijas likumdevējā Inese strādāja gluži praktisku darbu – rediģēja apkārtraksta *Atmoda* izdevuma tekstus angļu valodā. Nākamajā – 6. Saeimā Inese Birzniece stājās Imanta Daudiša vietā – kā nākamā sarakstā, bet 1998. gadā tika ievēlēta 7. Saeimā un kļuva par "Latvijas Ceļa" priekšsēdētāja vietnieci. Savas profesionālās zināšanas lika lietā, strādājot par Tieslietu ministrijas parlamentāro sekretāri.

Tad sekoja darbs kā Eiropas Savienības pārstāvei, palīdzot sagatavoties iestājam ES Gruzijai, Moldovai, Kosovai, Bosnijai-Hercegovinai. Inesei raksturīgā atvērtība, draudzīgums un sirsnība ļāva viņai iekļauties šo valstu dzīvē, iegūt jaunas draudzības, izprast un palīdzēt. 2008. gadā viņai nācās būt

nēm – jo bija laimīga par dzīvi Latvijā. Viņas draugu pulkā bija daudz mākslas un kultūras cilvēku, Inese bija bieži sastopama teātros, koncertos, saviesībās. Režisore **Laima Žurgina**: "Deviņdesmito gadu sākumā,

biedrs. Par agru, daudz par agru Inese devās Mūžībā. Mums viņas ļoti pietrūks."

Māra Eglīte, Latvijas Radio-teātra vadītāja:

"Man ir ļoti žēl pārāgri aizgājušās draudzenes, un man ir

gaitu. Inese to redzēja gaišu un optimistisku, bet, būdama juriste, godā turēja faktus. Profesionālā stingrība un precizitāte viņas raksturā sadzīvoja ar patiesu cieņu pret sarunbiedru, pat ja tas bija citās domās. Un arī ar

kopš 1969. gada, kad kopā bijām 2x2 nometnē Oregonā. Kad 1982. gadā no Ņujorkas pārcēlos uz Losandželosu, viņa bija tā, kas mani ievada latviešu sabiedrībā, un amerikāņu arī, tostarp uz kādu pasākumu Džeinas Fondas mājās. Kad vēlāk pārcēlos uz Sanfrancisko, Inese brauca ciemos, un mēs abas aktīvi sākām darboties Tautas frontes trimdas nodaļā.

Abas vienlaikus arī pārcēlāmies uz Latviju, bija Barikāžu laiks. Inese uzreiz iekļāvās atjaunotās Latvijas politikā un strādāja ar lielu pašaieliedzienu, patriotismu un atdevi. Tas bija viņai raksturīgi – jau kopš tiem laikiem, kad Inese darbojās Amerikas latviešu sabiedrībā, spēlēja ērģeles latviešu baznīcā... Esmu zaudējusi miļū un uzticamu ceļabiedri. Tiksimies, Inese!"

Pat prātā nevarēja ienākt, ka mūsu tikšanās šopavasār, Ukrainas atbalsta demonstrācijā, mums būs pēdējā... Pirms pāris gadiem kopā ar draugiem dziedājām "Saldu dusu visiem maziem latvju bērniem" Rīgas Latviešu biedrības namā, kur Ineses sarīkotajās svinībās gaviļējām par valsts augstākā apbalvojuma – Triju Zvaigžņu ordeņa piešķirumu viņai, cilvēkam, kas mīlējis Latviju, tai dodot savu sirdi un darbu.

Saldu dusu, miļā draudzene, ceļabiedre, patiesā patriote, gudrā un krietnā latvietie!

LIGITA KOVTUNA

Clubā, no kr.: Ģirts un Māra Eglītes, Lita Beiris (vidū), Laima Žurgina un Inese

Šā gada Jāņos, Zosēnos

INGUNA
DAUKSTE-
SILASPROĢE

“Andrejs Eglītis ir liela un arī monolīta personība, kuŗas dzīvē un dzejā koncentrējušies visas latviešu tautas traģiskie likteņi vesela pusgadsimta garumā. Dzejnieks veidojies un audzis kopā ar savu laiku, no maiga lirika – skaistuma, dabas, mīlestības apdziedātāja – kļūdamas par tautas ciešanu izteicēju, ciņā saucēju un pravieti,” tā par šodienas dzejnieku raksta literātūrzinātniece, Andreja Eglīša Rakstu sastādītāja Dzidra Vārdaune.

Dzejnieks Andrejs Eglītis (1912–2006) dzimis Ļaudonas pagasta Siliešos, Aiviekstes kreisajā krastā, apmēram piecus kilometrus no Ļaudonas. Gleznainā dzimtās puses ainava ir veidojusi dzejniekā viņa skaisto dabas poētiku, kļūstot par patiesu lirikas avotu.

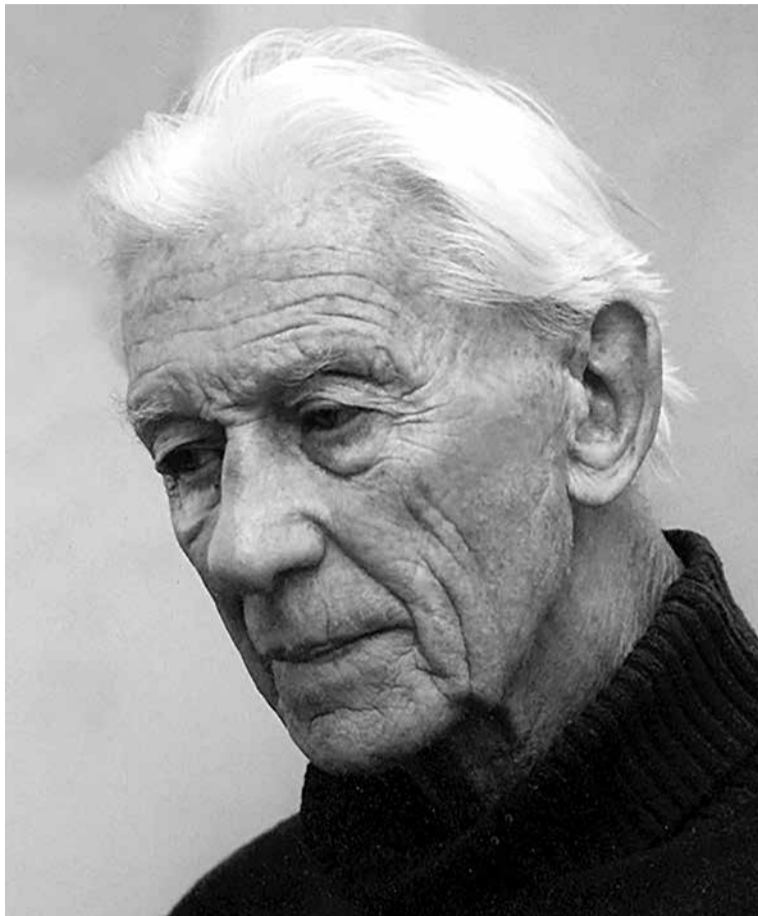
Andrejs Eglītis agri zaudēja tēvu Ati Eglīti, kuŗš, apdāvināts mūzikā, orķestrā trompetists, mira no smaga ievainojuma Pirmā pasaules kara laikā. No tēva dzejnieks mantojis mūzikalitāti, kas atklājās viņa dzejas rindās un mudināja komponistus radīt dziesmas ar Andreja Eglīša dzeju.

Andrejs Eglītis ir kalpa, gājēju bērns, uzauga ar vectēvu, agri iepazīna darbu, darba tikumu, taču vistuvākais, mīļākais cilvēks topošajam dzejniekam bija māte Emīlija Eglīte, kas dēla ieaudzināja ticību Dievam, apjaušot, ka Dievs ir visā, kas paties un skaists, ka Dievs valda dabā un cilvēkos, šajā saulē un Aizsaulē. – “Iedams pasaulē, es esmu vienmēr dzīvojis ar viņu, un man vienmēr ir licies, ka mani pavada mātes acu skats.” Dzejnieks arī atzinis, ka viņu veidojusi “brīvās neatkarīgās Latvijas valsts izaugšana, tapšana un krāšņā uzdziedšana”. Un to dzejnieks vēlāk atklās savā dzejā, atzīstot – “Visa mana dzeja veltīta tikai Tēvzemei. Visas manas uzrakstītās grāmatas ir manas dzimtās zemes cildinājums”.

Andreja Eglīša pirmie dzejoļi tika publicēti Ļaudonas pamatskolā (1922–1928), kur viņš ieguva pirmo izglītību. Četrus kilometrus tālais ceļš līdz Ļaudonas pamatskolai tika mērotas kājām, vasarās ganīja govīs, strādāja tīrumā pie saimnieka un siena pļāvās Aiviekstes krastos.

Pēc Ļaudonas pamatskolas beigšanas Andrejs Eglītis gan vēlējas mācības turpināt ģimnazijā, tomēr ģimenes rocība to neļāva un bija jādomā par tādu skolu, kur mācības varētu apvienot ar darbu. 1929. gadā Andrejs Eglītis dodas uz Rīgu un iestājas Rīgas pilsētas tehnikumā. Drīz pēc tā absolvēšanas 1935. gada rudenī viņu iesauca obligātajā karaklausībā, dienests aizvadīts Daugavpils cietoksnī. Pēc dienesta viņš iestājas Latvijas Kara skolā, lai kļūtu par virsnieku, tomēr visai drīzi apjauš, ka tas viņu nesaista, un mācības pārtrauca.

Nonākot Rīgā, Andrejs Eglītis

atkal nonāk literatūras vidū – pats daudz lasa, raksta, sākas viņa sadarbība ar dažādiem latviešu preses izdevumiem un arī reportiera gaitas laikrakstos *Brīvā Zeme* un *Rīts*, kā arī darbs Rīgas radiofona Informācijas daļā.

Pirmā publikācija, kas parādījās periodikā, ir Andreja Eglīša dzejoļis “Lūgums un atzišanās” žurnālā *Magazīna* 1934. gada 20. jūlijā. Togad autorizdevumā iznāca pirmais dzejas krājums “Kristus un mila”, tomēr šī debija nebija veiksmīga un literārajās aprindās palika gluži nepamanīta. Pagāja vairāki gadi, un 1939. gadā, vienā gadā iznāca divi Andreja Eglīša dzejas krājumi – “Varavīksna” un “Zelta vālodze”. Ar krājumu “Zelta vālodze” Andrejs Eglītis ienāca latviešu literatūrā uz visiem laikiem, apliecinot savu spilgto talantu. Šajā krājumā rodamas Andreja Eglīša dzejai raksturīgās iezīmes, galvenokārt – neparasts dabiskums un Latvijas mīlestība. “Dzīvība, skaistums, mīlestība dažādās izpausmēs A. Eglīša dzejā parādīti kā galvenie spēki, kas harmonizē pasauli. Dzejnieka poētiskajā redzējumā tie ir ekvivalenti lielumi, kas cits

citu papildina un it kā nosedz, saplūstot vienotā veselumā,” raksta Dzidra Vārdaune.

Pārmaiņu laikā, kas Andreja Eglīša harmoniskajā pasaulē ienesa daudz smagu pārdomu, sāpju, iznāca dzejas krājumi – “Nīcība” (1942) un “Putni aizlido” (1943). Šī drāmatiskā pārmaiņu laika kods ar visas tautas sāpēm, lūgšņiem ierakstīts Lūcijas Garūtas kantātē “Dievs, tava zeme deg!” ar Andreja Eglīša tekstu, tā pirmatskaņojumu pieredzēja 1944. gada 15. martā Vecajā Sv. Ģertrūdes baznīcā.

20. gs. 30. gadu izskaņā un 40. gados līdz bēgļu gaitām uz Zviedriju Andrejs Eglītis rēgulāri piedalījās rakstnieku sarīkojumos ar dzejas lasījumiem dažādās Latvijas pilsētās un mazpilsētās. 1945. gada pavasarī Kurzemes pilsētās – Talsos, Liepājā, Ventspilī un citviet.

Ne tikai dzejā Andrejs Eglītis pauž savu stāju, atklāj savu līdzjušanu tautas ciešanām un sāpēm, jau Baigajā gadā viņš iesaistās pretestības kustībā, kur turpina darboties arī vācu okupācijas gados. 1943. gadā viņu iesauca Latviešu leģionā, viņš nonāca kara ziņotāju apmācības grupā Berlīnē un pēc atgriešanās

Latvijā tika piekomandēts 19. latviešu divīzijai un pieredz kaujas Vidzemē un Kurzemē, kur paliek līdz pēdējam, kad *cilpa* ap Kurzemi jau krietni savilkusies, un tikai 1945. gada 7. maija naktī Liepājā viņš kāpa vienā no pēdējām bēgļu laivām, kas devās pāri jūrai uz Zviedriju, līdzpaņemdam dzejoļus un Kurzemē rakstītās esejas, kas vēlāk apkopotas grāmatā “Dvēseļu cietoksnis” (1945) – dzejoļi “Bēglis” rodam rindas: “Ko paņemu līdz? *Visdārgāko!* / *No mātes man asaru spožums.* / *No līgavas sāpju vairs – / Un rokā balts ceļa spieķis, / Un sirdī – izmisums, naidis.*” Zviedrijā dzejnieks dzīvo Hervikā un Katarmarsvikā, tad Kimmelnēses nomētnē, kādu laiku Ģēteborgā, bet kopš 1955. gada – Stokholmā.

Dzejas krājumu “Uz vairoga: ziemciešu dziesmas Tēvijas likteņgriežos – naktī un sātana smieklos” (1946) Andrejs Eglītis uzlūkoja par sev vistuvāko krājumu. Tajā ik rinda un ik dzīves diena ir pakļauta latviešu tautas dzīvībai, sevī iznēsātas tautas ciešanas, ilgas un cerības. Dzejniekam vairs nav savu sāpju un nav savu sapņu, pat “savas dzīvības un nāves nav, / tik visas tautas”. Šajā dzejas krājumā skaidri saskatāma Andreja Eglīša poētiskās izteiksmes – divu galveno avotu – Bībeles un tautas dainu – saplūsmē.

1953. gadā iznāc krājums “Nesaulē”, kuŗā jaušams trimdas smagums, vientulība, svešā zeme. Kritiķis Jānis Rudzītis atzinis, ka “Nesaulē” Andrejs Eglītis ir atsavinājies no svešām ietekmēm un nobriedis par dzejnieku ar savu oriģinālu izteiksmi, kas salīdzinājumā ar krājumu “Uz vairoga” ir kļuvusi apvaldītāka, mierīgāka un prasa no lasītāja izkoptu dzejas kultūru.

Dzīve Zviedrijā Andrejam Eglītim aizritēja starp maizes darbu, nereti arī smagu fizisku darbu, literāro jaunradi un sabiedriski politisku darbošanos. Vēstulē Veronikai Strēlertei viņš raksta: “Cerības – tas viss! Diena apēd dienu, jādzīvo no atmiņām,” savukārt gleznotājam Jurim Soikanam atzīst – “Mani nospiež ikdienu, tā prasa savu, Zviedrijas trimdinieku kumoss gan ir biezs, toties tas prasa fiziska darba sviedrus.”

1947. gadā Latviešu kultūras dienās Stokholmā dibināts Latviešu Nacionālais fonds Skandināvijā, 1958. gadā tas pārtapa par visas pasaules trimdas latviešu organizāciju; Andrejs Eglītis ir tā ģenerālsekretārs. Kopā ar Andreju Johansonu viņš izveidoja literāru žurnālu *Ceļa Zīmes*, kas no 1948. līdz 1952. gadam iznāca Stokholmā, pēc tam darbu turpināja Anglijā Jāņa Andrupa vadībā.

1955. gadā iznāc dzejas krājums “Vai vēl dievkociņš zied mātes kapu laukā”, savukārt 1956. gadā Andrejs Eglītis mēroja tālu ceļu pie latviešiem Austrālijā. Trīsdesmit dienu

ilgajā ceļā uz kuģa tapa 100 dzejoļi, kas vēlāk apkopoti un izdoti dzejas krājumā “Otranto”. Trimdas posmā tapušajā dzejā un izdotajos dzejas krājumos un izlasēs Andrejs Eglītis paliek savā Latvijas sarga un pravieša stājā; mainās spriedze, iekšējais drāmatisms, vietumis parādās himniska pacilātība, aktualizējas mūžības tēmas un parādās dzejas cikliskums, filozofisks padziļinājums, tēlainība, mainās panta forma un ritmiskums. Ar zināmu rēgulāritāti iznāc Andreja Eglīša dzejas krājumi “Lāsts” (1961), “Kad tu acis izslaucīsi, tēvu zeme: patriotiska dzeja” (1964), “Audiet mani karogā sarkanbaltsarkanā” (1972), “Caur daudzām zemju zemēm, caur daudzām debesīm” (1982), “Svešais cirvis cērt un cērt” (1986), “Tauta manas mājas” (1995), izdotas dzejas izlases, viņš ir vairāk nekā 30 grāmatu autors, vairāku grāmatu līdzautors. Andreja Eglīša dzeja savijas romantisks dzimtas puses un mīlestības tēlojums ar trimdā kulminējošo nacionālo stāju un patriotisko skanējumu; dzejā grodi savijas tautas traģiskais liktenis. Atzimēts gan dzejas melodiskums, gan pravietiskums. Viņa dzīves pamatvērtība bija Latvija, tās valstiskums, tauta un valoda.

Dzejnieks Pēteris Ērmanis viņu nodēvējis par īstu dedzīgi stipru liel, drūmā laikmeta un sāpju ceļu gājēju tautas bēdu un nojautu dziesminieku, kuŗa vārds tagad minams līdz ar vislabākajiem mūsu dzejā. Tautas ciešanām šai grāmatā ir kā reliģisks starojums. Viņa vārsmas kļuva latviešu trimdas un vispār latviešu gara dzīves neatņemama daļa. Andreja Eglīša darbi arī atdzejoti angļu, vācu, dāņu un zviedru valodā.

Andrejs Eglītis bija Latvijas PEN kluba biedrs, vēlāk arī Latvijas Zinātņu akadēmijas Goda loceklis (1993). 1998. gada augustā atgriezās uz dzīvi Latvijā un bija bieži sastopams dažādos literāros sarīkojumos. Viņš saņēmis vairākas balvas un pagodinājumus: PBLA Tautas balvu (1972), Triju Zvaigžņu ordeni (1994), Anšlava Eglīša fonda balvu (1995), Kultūrkapitāla fonda un Rakstnieku Savienības gada balvu par mūža ieguldījumu literatūrā (2002) un Latvijas Republikas Ministru kabineta balvu par nacionālās apziņas uzturēšanu un mūža ieguldījumu latviešu literatūrā (2003) un Latvijas Zinātņu akadēmijas Raiņa balvu (2006).

“Ja man solītu tūkstots Jeruzalemes un zemes, pilnas zelta dzīslām dzilēs ziedot, un nemirstīgās debesis ar dienu un nakti, zvaigžņu miriādēm dziedot, – pret savu mīlestību uz tēvu zemi nemainītu visu un it nevienu,” reiz teicis dzejnieks Andrejs Eglītis.

2006. gada 23. februārī Andrejs Eglītis aizgāja Mūžībā un apbedīts Ļaudonas kapos.

GUNDEGA SAULĪTE

Pavisam likumsakarīga bija koncertzāles vadības iecere Operas gadskārtas reizē Latvijas sabiedrībai dāvēt jaunu mūzikālu notikumu. Lielajā Dzintarā tika uzvesta H. Berlioza opera "Fausta pazudināšana" (nepārprotama atsauce uz "Faustu" 1922. gadā!) Nevis koncertizpildījuma formā, bet kā pilnvērtīgs operas iestudējums – ar dekorācijām, kostīmiem, starptautiski pazīstamu solistu ansambli, diviem koņiem un Liepājas simfonisko orķestri.

Turklāt interese par šo notikumu kāpināja fakts, ka izrāde tapusi, īstenojot ilgi briedinātu diriģenta Imanta Rešņa ieceri. Viņš, savā laikā Liepājas simfoniskā orķestra mākslinieciskais vadītājs, daudz spēka, laika un pacietības ziedojis koncertzāles idejai. Var droši apgalvot, ka Lielais Dzintars savu-

laik tapis Imanta Rešņa pārliecības, deģsmes un puļu rezultātā. Kad 2015. gada novembrī notika koncertzāles atklāšana, bija mainījusies Liepājas simfoniskā orķestra vadība, un ilggadējais diriģents, koncertzāles idejas nenogurstošais aizstāvis un cīnītājs saņēma ielūgumu apmeklēt pirmo koncertu... viesu statusā.

Nu bija pienācis brīdis, kad pirmo reizi Imants Resnis diriģēja Lielajā Dzintarā, tas notika, īstenojot sen lolotu ieceri – H. Berlioza operu. Divi vakari, kad notika "Fausta bojā ejas" iestudējums, izvērtās par skaistiem un nozīmīgiem mākslas svētkiem. Otrajā vakarā – 29. oktobrī – izrādi pārraidīja Latvijas Radio 3 *Klasika*, izcilo interpretāciju un kvalitatīvo skanējumu padarot pieejamu plašai klusitāju saimei. ■

Kultūras notikumu varavīksne

Operu "Fausta pazudināšana" diriģē Imants Resnis // FOTO: OMH.LV

Īpaši savilņojošs izvērtās vakars Latvijas Nacionālajā operā 30. oktobrī kad tur norisinājās starptautiskā jauno vokālistu konkursa *Operalia* fināls. Izcilā operdziedātāja Plasio Domingo dibi-

Nacionālās operas un baleta valdes priekšsēdis Egils Siliņš.

Konkursa trešā kārtā pārpildītas Operas zāles klātbūtnē notika kā Galā koncerts, kurā trīspadsmit finālisti dziedāja Lat-

apmeklētājam bija tiesības (un pienākums!) pēc pēdējā priekšnesuma izskanēšanas nobalsot, apliecinot savas simpātijas kādam solistam kā sievietei, tā vīriešu balsu grupā. Šis balsis ļoti operātīvi tika saskaitītas, un jau pēc starpbrīža bija zināmi Skatītāju balvas ieguvēji, kas dāvanā saņēma ROLEX pulksteni.

Koncertā katrs finālists dziedāja kādu operas āriju orķestra pavadībā, un tie tik tiešām bija spilgti, neaizmirstami priekšne-

sumi, kas uzrādīja katra solista vokālās iespējas un meistarību. Tā bija izcilo balsu parāde un labas skolas apliecinājums, tas bija apsoliņš nākotnei. Jo, kā jau katru gadu, arī šī gada dalībnieki drīz vien sevi pieteiks lielajā mākslā, tik grūtajā un skaistajā Operas skatuvē. Un vēl – visu konkursu, arī tā pēdējo vakaru īpaši neaizmirstamu padarīja leģendārā dziedoņa Plasio Domingo tiešā klātbūtnē un viņa tēvišķā attieksme pret dalībnie-

kiem. Siltus vārdus Maestro vēltīja mūsu opernamam un tā orķestrim, sajūsmīnāja viņā tēvišķā attieksme pret konkursantiem.

Vakara noslēgumā uzminājām 2022. gada konkursa uzvarētājus. Tie ir **Juliana Grigorjana, soprāns no Armēnijas**, un **Antonijus Leons, tenors no ASV**.

Piebildīsim, ka ROLEX Publikas simpātijā balvu ieguva **Juliana Grigorjana un Jongdzuns Parks, baritons no Dienvidkorejas**. ■

Plasio Domingo (vidū) ar konkursa uzvarētājiem Julianu Grigorjanu un Antoniju Leonu // FOTO: Evija Trifanova

nātais un viņa vadībā rīkotais konkurss notika jau 29. reizi, bet pirmo reizi – Latvijā. Nedēļas garumā Latvijas Nacionālajā operā notika trīs konkursa kārtas, uz tām bija ieradušies 33 jaunie operdziedātāji no 17 valstīm, Latviju pārstāvēja baritons Daniils Kuzmins. Dalībniekus vērtēja starptautiska žūrija, kurā strādāja pasaules nozīmīgāko opernamu vadītāji un dziedātāju atlases menedžeri, viņu vidū arī Latvijas

vijas Nacionālās operas orķestra pavadījumā. Pie diriģenta pulsta bija Maestro Plasio Domingo un viņa asistents Kamals Kāns. Atbilstoši konkursa starptautiskajai nozīmei un publikas sakāpinātai interesei fināla Galā koncertu pārraidīja gan Latvijas Radio 3 *Klasika*, gan Latvijas Televīzija, to varēja skatīt arī kanālā *Medici.lv*.

Fināla koncerta pacilāto gaišotni vairoja arī tas, ka ikkatram

Konkursa dalībnieki kopā ar žūriju un Plasio Domingo (centrā) // FOTO: Evija Trifanova

Izstādes scenogrāfs Kristians Brekte un satura veidotāja Vēsma Lēvalde // FOTO: OMH.LV

Oktobra pēdējā nedēļā bija notikumiem un iespaidēm bagāts ražas laiks. Starp daudziem piedāvājumiem īpaši izcēlās divi – Liepājā un Rīgā.

Liepāja svinēja savas Operas simt gadu atceri. Skanīgi, vērienīgi un ar lepnumu. Koncertzālē Lielais Dzintars tika atklāta vēsturisku relikviju izstāde, kurā teātra zinātnieces Vēsma Lēvaldes koncepciju vizuāli tveramā veidā ietērpis mākslinieks Kristians Brekte. Ekspozīcijā "Liepājas operai 100" izveidots vēstījums par šīs unikālās skatuves mākslas iestādes darbību un ieguldījumu Latvijas kultūras dzīvē. Atklāta ar Š. Guno operas "Fausts" izrādi 1922. gada rudenī, Opera darbo-

jusies ar pārtraukumiem, taču tās dzīvās pēdas pilsētas sejā vērojamas vēl šobaltdien. Uzsvērot Liepājas operas nozīmi skatītāju izglītošanā un piesaistē, arvien tiek akcentēts plašais mākslas personību loks, kam uz šīs skatuves sperti pirmie soļi un izbaudīti pirmie panākumi, kas devuši ticību nākotnes ceļam. Mūziķi, dziedātāji, dejotāji, komponisti, diriģenti, kas darbojušies teātrī, kurā pieredzētas kā operu, tā baletu un operešu izrādes, Liepāju savā sirdī glabāja kā lielu dārgumu. Skatītāji pēc tā ilgojās gados, kad naudas trūkums vai varas iestāžu netālrudzība pārtrauca Operas auglīgo darbību. Izstādē koncertzālē Lielais Dzintars būs skatāma līdz nākamā gada janvāra vidum. ■

Aploksne ar pastmarku

Godinot rakstnieces un filozofes Zentas Mauriņas (1897-1978) piemiņu, sakarā ar viņas 125 gadadienu Latvijas Pasts 25 000 eksemplāros izdevīs mākslinie-

ces Liliņas Dineres veidotu pastmarku un aploksni 800 eksemplāros. Oktobra pēdējā nedēļā Latvijas pastā notika pastmarkas un aploksnes zīmogošana. ■

MAIJA STRĒLNIKS

Latvijas 14. Saeimas vēlēšanas Milvoku iecirknī

Milvoku sabiedriskie darbinieki 14. Saeimas vēlēšanām piegāja ar patiesu sirdsdegsmi. Jau maija mēnesī iesākās pārrunas, kas būtu darāms lai piesaistītu pēc iespējas vairāk

Rudens sezonai iesākoties, *Draudzes Vēstis* parādījās četras lapas par vēlēšanām. Divās lapās tika paskaidrots, kā var vēlēties pa pastu, un par notikumiem vēlēšanu dienā Milvokos, ieskaitot

tera Burģeļa vadībā, notika sarīkojums "Politika un Pīrāgi", kur bija pieejami apraksti par partijām, iespēja noskatīties vienu video no Latvijas sakarā ar vēlēšanām un piedalīties pārru-

lielāko daļu dienas vēlēšanu iecirknī, palīdzot dažādos darbos. Vislielākais balsotāju pulks bija ap pusdienas laiku, kad balsotāji kuņģi devās pie reģistrēšanās galda un privātām

vienības un Viskonsinas latviešu kultūras fonda. Pateicoties šādam atbalstam un faktam ka Milvokos netrūkst cilvēku, kuri ir vienmēr ar mieru strādāt, cept un vārīt, un šīni gadījumā arī

Pie kafijas galda un siltām pusdienām strādāja, Aina Venta, Ērika Blija, Maija Strēlnieks, Vilnis Strēlnieks, Līga Schubach, Līga Strykowski, Māra Beldavs, Ginta Ose, un Ingrīda Seraphim

balsotāju 14. Saeimas vēlēšanās Milvokos. Pirmais sludinājums ka 14. Saeimas vēlēšanas notiks oktobrī parādījās jau maija mēnesī, to lasījām uz ziņojumu dēļa baznīcas priekšā. Vēlēšanu komitejas vadītājas darbu uzņēmās Kaija Petrovska, latviešu sabiedrībā pazīstama darbiniece. Vēlēšanas komitejā pievienojās Pēteris Burģelis, Viskonsinas latviešu kultūras fonda priekšnieks, un draudzes mācītājs Jānis Ginters.

to, ka būs kafijas galds visu dienu un siltas pusdienas no divpadsmitiem līdz diviem. Otrās divas lapas tika veltītas informācijai par Latvijas populārākajām partijām, tās aprakstot un sakopojot informāciju grafiskā veidā, sākot ar partijas nosaukumu un citu informāciju, ieskaitot partijas vadītāju vārdus un ideoloģiju vai politisko pozīciju. Šos materiālus par vēlēšanām sakopoja Vita Beldavs. Nedēļi pirms vēlēšanām, sestdienas pēcpusdienā, Pē-

nās pie atspirdzinājumiem un pīrāgiem. Pīrāgi tika piedāvāti, apzinoties to maģisko pievilksanas spēku visos pasākumos. Pašā vēlēšanu dienā balsotāji tika sagaidīti ar kafiju un smalkmaizītēm. Balsotāji ieradās ne tikai no Viskonsinas, bet arī no citiem štatiem. Viens no balsotājiem pat bija mērojis garo ceļu no Mičiganas ziemeļu daļas (*Upper Peninsula*). Jāpiemin, ka draudzes priekšnieks Andrejs Junge pavadīja

14. Saeimas vēlēšanas komisijas Milvokos locekļi: Māc. Jānis Ginters, vadītāja Kaija Petrovska, un Pēteris Burģelis

balsošanas kabīnēm, mijās ar cilvēkiem, kuri bija jau nobalsojuši un devās uz otru pusi. Tikai rets no balsotājiem tūdaļ nozuda. Viens no interesantākiem novērojumiem, ko dzirdēja pie kafijas un pusdienas galdiem bija, cik daudz nepazīstamu seju tika redzēts starp balsotājiem, un ko mēģināt darīt, lai šie cilvēki atgrieztos arī citos pasākumos. Finansiāls atbalsts kafijas galdam un pusdienām nāca no Milvoku Daugavas Vanagu ap-

vairākas stundas sēdēt pie kafijas galda garās dienas gājumā uzmanot, lai nekā netrūktu, šādi pasākumi izdodas. Par saimniecisko pusi gādāja Māra Beldavs, Ērika Blija, Ginta Osis, Līga Schubach, Ingrīda Seraphim, Laila Strēlnieks, Vilnis Strēlnieks, Līga Strykowski un Aina Venta. Koigais spriedums bija, ka vēlēšanas Milvoku iecirknī labi izdevās, jo balsotāju skaits šoreiz pārsniedza iepriekšējo Saeimas vēlēšanu balsotāju skaitu.

DACE ČAKLĀ

Lai pārrunātu aktuālātes un iepazītos ar diasporas organizācijām Anglijas vidienē, Pasaules brīvo latviešu apvienības (PBLA) un Ārlietu ministrijas pārstāvji ciemojās Birmingemā.

Sestdienas pēcpusdienā viesus sagaidīja vairāku diasporas organizāciju no Birmingemas, *Peterborough*, Mansfildas, Nūntonas un *Wolverhampton* vadītāji un pārstāvji. Visi kopā devās nelielā ekskursijā pa Birmingemu, pēc tam neformālā gaisotnē apsprieda diasporas organizāciju situāciju un izaicinājumus dažādās jomās, kā arī labākas sadarbības iespējas un citas aktuālātes.

PBLA priekšsēdis Pēteris Blumbergs, izpilddirektors Raits Eglītis, Ārlietu ministrijas speciālo uzdevumu vēstniece diasporas jautājumos Elita Gavele un Latvijas Vēstniecības Apvienotajā karalistē trešais sekretārs Artūrs Saburovs savu vizīti Birmingemā bija mērķtiecīgi plānojuši tā, lai klātienē iepazītos un satiktu ne tikai birmingemiešus, bet arī citu diasporas organizāciju pārstāvjus no dažādām nozarēm.

Šajā reizē uz aicinājuma atsauca mājnieki Dace un Ingmārs

Čaklie, kas tikšanās laikā pārstāvēja vairākas Birmingemā mājvietu radušas organizācijas: Latviešu Kultūras centru Birmingemā, Pasaules Latviešu amatieru teātru savienību (PLATS), Lielbritānijas Novusa federāciju,

Birmingemas Mazo teātri, Birmingemas Novusa klubu un Vidusanglijas grāmatu draugu klubu, kā arī Londonā darbojošos latviešu teātri "Trepes" un Lielbritānijas politisko diskusiju

klubu. Uz tikšanos bija ieradusies arī Iveta Sūna, *Latvian Community Association in the UK* vadītāja. Viņa nesa arī sveicienus no kolēģes Ineses Asermanes un *Peterborough* latviešu skoliņas "Pūcītes akadēmija" deju

kopām "Rakstā" un "Virpulis", "Mīraža". Savukārt no Mansfildas bija atbraukusi Liene Feldmane, kas vada latviešu skoliņu "Varavīksne", un ir teātra trupas "Klēts" vadītāja un režisore, kā

arī dueta "Liene&Helmutis" un kamerkoŗa "Novadi" dalībniece. Ilona Pavārniece pārstāvēja Latviešu sestdienas skoliņu "Burtnieki" *Wolverhampton*ā, kur ilgāku laiku strādā par skolotāju. Anglijas vidienes mūziķus pār-

stāvēja Klāvs Freimanis, kurš sācis savas solista gaitas un kopā ar Birmingemas mūziķiem koncertos *iesilda* viesus no Latvijas. Neformālās sarunās tika izziņētas perspektīvas par labāku

vietējo un mazo diasporas organizāciju sadarbības iespējām gan ar Ārlietu ministriju, gan arī ar diasporas lielajām pārstāvības organizācijām pasaulē. Protams, lielākoties tika runāts arī par to kā latvieši jūtas Apvienotajā Karalistē, par nesenu notikušajiem diasporas sarīkojumiem Anglijā un par to, kā tautiešos vairo kopības sajūtu, lai latviskie pasākumi tiktu kuplāk apmeklēti. Visi bija vienprātīgi, ka liela nozīme kopības uzturēšanā ir latviešu skolām, kurām būtu jāklūst par aktivitāšu centru.

Daudz tika spriests par diasporas kultūras pasākumu kvalitāti un kā ārpus Latvijas radītās kultūras vērtības vairāk atbalstīt un popularizēt mītnes zemēs un Latvijā. Organizāciju pārstāvji arī uzsvēra, ka gan Ārlietu ministrijai, gan arī diasporas pārstāvniecības organizācijām ļoti svarīgi ir uzturēt ciešus un regulārus kontaktus ar "māzajām" vietējām organizācijām. Dzīve visā pasaulē ir ļoti dinamiska un regulāra komunikācija ir ļoti svarīga. Pēc šīs tikšanās radās pārliecība, ka izveidojušies jauni kontakti, kas nesīs jau drīzus rezultātus.

Tikšanās Birmingemā

Anno Domini MMXXII – Latviskās pasaules sargs – profesors Augusts Annus

KRISTĪNE KIRSCH-STIVRIŅA *Sevišķi vērtīgi ziedojumi Sv. Jāņa draudzes Toronto Saulaines grāmatu klētiņai*

Latviešu mākslas pazinēji jau sen aptver, ka *Anno Domini* ir profesora Augusta Annusa pažiņš zīme. Viņš katru savu gleznu, protams, parakstīja bet arī izcēla darināšanas gadu ar *Anno Domini*, gleznošanas gads rakstīts ar romiešu cipariem. Bet kāds sakars prof. Augustam Annusam ar Saulaini? Tūdaļ paskaidrošu! Vairums tautiešu

jau sen zina, cik vērtīgi un pārsteidzoši ziedojumi ienāk Saulaines grāmatu klētiņā. Klētiņa jau darbojas vairāk nekā 20 gadu, ir atvērta 24/7, 365 dienas gadā, visos laika apstākļos un līdz šim ir ieņēmusi \$194 000, viss Saulainei par labu! Saulaine tiek tik bagātīgi apdāvināta – ar gleznām, vērtīgām grāmatām, rotām, keramiku un daudz ko

citu! Ziedotājiem patīk, ka klētiņas galvenās durvis aizvērtas ar vienkāršu koka pulķi, var pietāties katrā stundā, visos gada laikos. Nav jāpiesakās, nav jāsazvanās, lai ziedotu vai pirktu. Vairums no mantu ziedojumiem aizvadītājā Saulaines 70 gadu jubilejas pirmajā posmā, 23. jūlijā, tika atstāti klētiņā, ziedotāji jau sen zinādami, ka talcinieki

Daļa no Sv. Jāņa draudzes vadības un Saulaines 70 gadu jubilejas – Klusās izsoles galvenie organizētāji: māc. Ģirts Grietiņš, administrators Normunds Goba, Anne Reinberga, Anita Ozoliņa-Sydr, Kristine Stivrīņa

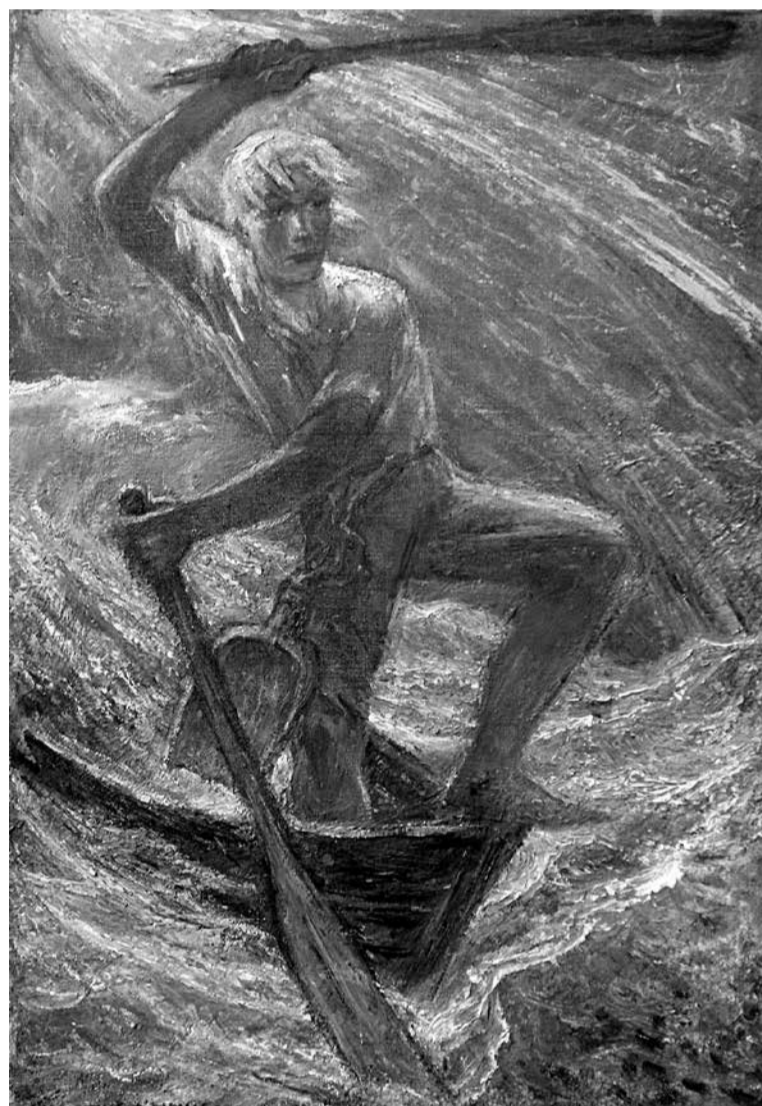
Lielais Kristaps, *Anno Domini* MCMLXXVI, 21 x 34 collas

strādā katru dienu. Talcinieki grāmatu un citus ziedojumus izskata un kārtu, vērtīgākos priekšmetus un grāmatas liekot slēgtajās telpās, krājot uz kādu īpašu sarīkojumu. Tā tas bija, ka klētiņā ienāca Visvalža Reinholda, Džemmas Skulmes, Ēvalda Dajevska, Jāņa Zuntaka gleznas, Aleksandra Gugāna, Olgerta Kucera un Rūdolfa Liepiņa zelta un sudraba rotas, Velgas Jansones, Emmas Dzeguzes un Lilijas Klucenes keramika un daudz kas cits. Tāda kvalitāte un tāda dažādība! Tā Saulaine nupat ieņēma \$13 800 par Klusās izsoles ziedojumiem vien. Šis garais ievads ir svarīgs, lai saprastu Sv. Jāņa draudzes un Saulaines attieksmi pret cienītājiem, kuri tik ļoti vēlas Saulaini atbalstīt. Tāpēc uz šo izcilo jubileju tika ziedots tik nepārspējami daudz! Arī grāmatu klētiņā tika atstātas četras profesora Augusta Annusa eļļas gleznas. Trīs gleznas ziedoja Valdis un Dace Kalniņi (Daces vecāku Edvīna un Mirdzas Pārupu piemiņai) un ceturta glezna, ko ziedoja Valdis un Silvija Kauliņi (Silvijas mātes Irēnas Loginas piemiņai). Gleznas tika ziedotas Klusajai izsolei, sakarā ar pirmo svinību posmu.

Annus, saukts par pasaules latviešu sargu, tiek aprakstīts tik daudzos rakstos un izdevumos. Annus cildināja darba tikumu, latvisko garu, cieņu pret vecāko paaudzi un viņu zināšanām, piedzīvojumiem un patriotismu,

Vējdzirnavas, *Anno Domini* MCMLXXI, 38 x 32 collas

Jūras külējs, *Anno Domini* MCMLXXVII, 34 x 51 collas

atspoguļojot tās vērtības savā mākslā. Atmiņā nāk Bostonas, ASV, Trimdas draudzes masīvā altāra glezna, kur Jēzus tēls ir pilnā augumā. Mākoņos redzama Latvijas karte, gandrīz nemanāma, tikpat balta kā baltie mākoņi Jēzum virs galvas. Nupat klētiņā uzgāju žurnāla *Tilts* (Nr. 96/97. 1969) un žurnāla *Latvju Māksla* (Nr. 5, 1978) eksemplārus, kur ir izsmēloši raksti un fotogrāfijas par gleznotāju. Tāpēc, ka Annusa gleznu ziedojumi ir tik izcili reti un vērtīgi, gleznas netika piedāvātas klusajā izsolē, bet ceļos uz muzejiem Latvijā. Paldies Kanadas vēstniekam Kasparam Ozoliņam par palīdzību ar ziedojumu koordinēšanu. Tieši kušs muzejs gleznas saņems, nav vēl izkārtots. Pie šī raksta ir nofotografētas visas četras profesora gleznas ar parakstu, nosaukumu,

lielumu un gleznošanas gadu. Sv. Jāņa draudzes padome pagaidām kārtu gleznu pārsūtīšanu un ziedošanu muzejiem.

Lielu lielu paldies klusās izsoles galvenajam talciniecēm: Anitai Ozoliņai-Sydr un Annei Reinbergai par mēnešiem ilgo, cītīgo darbu, gatavojoties uz Saulaines kluso izsoli. Paldies arī rotkalim Mārim Ernstonam par rotu novērtēšanu un draudzes darbvedei Intai Bāzei par viņas palīdzību.

Ja meklējat kādu grāmatu, lūdzu sazināties ar šīs rindīņas rakstītāju, 705-424 6226 (automatisks atbildētājs- atstājat ziņu!), vai stivrins2020@gmail.com. Ieskatieties lapā www.saulaine.com

Romiešu cipariem rakstot, 2022 gads ir MMXXII. Uz redzēšanos kādā sarīkojumā Saulainē Anno Domini MMXXIII.

Paldies visiem atbalstītājiem!

ARNIS
ŠABLOVSKIS

(Turpināts no Nr. 41)

Nabadzīgi un nelaimīgi cilvēki jau ir arī pašās ASV...

Protams, ka es vēlos palīdzēt arī cilvēkiem savā zemē, taču es īsti nezinu – kā. Turklāt mana zeme patlaban ir tik ļoti sadalīta starp politiskajām un citām grupām. Ir tik ļoti grūta komunikācija cilvēkiem ar atšķirīgiem politiskajiem uzskatiem. Mūsu sabiedrība ir tik ļoti ļoti sadalīta, diskusijās zaudējot laiku par, manuprāt, otršķirīgiem jautājumiem. Arī pandēmija, protams, to vēl īpaši pastiprināja...

Kādu būtu jūsu lūgšana par šībrīža pasauli?

Manā lūgšanā būtu tipiskais kristiešu vēlējums Ziemassvētkos – par mieru uz zemes! Bet sev un citiem es vēlētu arī, lai mēs visi varētu kļūt par labāko versiju no mums pašiem un lai tā mēs varētu vislabāk palīdzēt, rūpēties par citiem cilvēkiem. Es noteikti nevēlos kļūt vienkārši bagāts vai slavens, es vēlos kļūt par vislabāko personību, kāda vien ir iespējama. Es domāju, ja tas tā notiktu ar katru no mums, tad mēs iegūtu daudz labāku pasauli.

Bet Ukrainai es novēlu atgūt brīvību un parādīt pasaulei tādas sabiedrības piemēru, kas ir toleranta un visus cilvēkus pieņem. Es noteikti ticu, ka Ukraina var kļūt par starojošu garīgu gaismu Eiropā, kas var parādīt mums visiem, cik ļoti mēs visi savā liktenī esam saistīti.

Dievam ir plāns

Ar ukraiņu sirdsapziņas cietumnieku, Ļvivas Katoļu universitātes vicerektoru, daudzu grāmatu autoru Miroslavu Mirjanoviču (1949) internetā mani savienoja Lidijas Lasmanes cietuma biedre Mordovijā Tatjana Kovaļova-Osipova (1949), kuŗa, būdama Maskavas Helsinku grupas dalībniece, par savu politisko pārliecību pavadīja apcietinājumā septiņus gadus (no 1980. līdz 1987.) un patlaban ar savu vīru, arī politisko disidentu Ivanu Kovaļovu (apcietinājumā no 1980. līdz 1987.) dzīvo ASV, Teksasā, jo abi reiz tika izraidīti no PSRS. Satikāmies ar Miroslavu kādā jaukā Ļvivas kafējnicā, lai pārrunātu šībrīža notikumu gaitu. Pagājušā gadā ASV iznāca viņa atmiņu grāmata "Visums virs dzeloņstieplēm", kuŗai ievadu rakstījis pazīstamais ASV vēsturnieks Timotijs Snaiders. **Miroslav Mariničs.**

– Es savulaik biju viens no Ukrainas Helsinku grupas izveidotājiem, mēs to noorganizējām 1976. gada novembrī, un 1977. gada aprīlī jau es tiku arestēts un notiesāts. Tā kā es nelūdzu apžēlošanu, tad man nācās pavadīt visus piespīstos septiņus gadus ieslodzījumā un vēl trīs gadus nometinājumā paredzēto piecu vietā, jo pie varas PSRS nāca M. Gorbačovs.

Būt disidentam tas laikam ir visas dzīves aicinājums...

Jā, un mums politīeslodzītajiem ir tāds joks, ka abi – gan

disidents, gan čekists – tas ir uz visu mūžu...

Runājot par Ukrainas garīgo būtību, manuprāt, ir svarīgi ievērot, ka Ukrainas kristīgajai identitātei ir trīs kodoli – viens no tiem ir orientēts uz Konstantinopoli – un tā ir mūsu neatkarīgā Ukrainas pareizticīgā baznīca, otrs saistīts ar Romu – tā ir mūsu grieķu katoļu baznīca

galam neesmu tik pārliecināts. Bet, saprotams, ka es Maskavas patriarchy Kirilu pat par priesteri vairs neuzskatu. Viņš simbolizē pilnīgu Maskavas institucionālās baznīcas katastrofu... Taču pēc grandiozas sakāves Krievijā no vienas puses arī varētu notikt dziļa grēku nožēla krievu tautā, no kuŗas tad arī varētu izaugt kas tāds, kas patiesi

Dievmātei Ukrainu un Krieviju. Bet tas nav tas, kā es sajūtu Fatimas vēsts būtību – tur ļoti nepārprotami tika minēta tikai Krievija. Daudzus gadus katoļticībā arī uzskatīja, ka Krievijai ir jāatgriežas katoļticībā. Vatikāna mācību iestāde "Russicum" arī tika izveidota tieši tādēļ, lai palīdzētu Krievijai atgriezties katoļticībā. Jo tolaik, 20. gadsimta sākumā, ar atgriešanos pie Dēla, katoļi saprata atgriešanos katoļticībā. Bet Dievmāte Fatimā ļoti precīzi teica par atgriešanos pie Dēla kā pie Dieva Mīlestības. Jo līdz laikam, kamēr vien Krievija būs šo ļauno – komunisma un pēckomunisma – mācību ietekmē, tās apsēstības, kas radās 1917. gadā ietekmē, Krievija izplatīs melus... Tas apstāsies tikai tad, kad Krievija atkal patiešām atgriezīsies pie Dieva Dēla... Un par to mums arī ir jālūdzas. Mēs savā cietumā gan ļoti skaidri sapratām šī Fatimas vēstījuma jēgu. Tieši tāpēc, ka 1917. gadā Krievijā izveidojās šī komunistiskā infekcija – Krievija visā pasaulē izplata vardarbību un ļaunumu. Tā tas notiek arī tagad. Tādēļ mums ir jāaizlūdz par Krieviju, lai tā mainītos, atgrieztos... Nevis tā vienkārši par mieru starp Krieviju un Ukrainu. Tas ir pavisam kas cits.

Un kāda būtu jūsu pašā aizlūgšana par visu šo situāciju kopumā?

Es pilnīgi noteikti ticu tam, ka Dievam tomēr ir plāns. Pagai-

Tarass Ševčenko

Novēlējums

*Kad es miršu, lieciet mani
Kapu kalnā dusēt,
Pašā vidū plašai stepi,
Manā dzimtā pusē.
Tā, lai tālu druvas platās
Un Dņepru, un kraujas
Varu redzēt, varu dzirdēt,
Kā viņi tur grauļas.
Kad no Ukrainas tie nesīs
Zilās jūras klajā
Ienaidnieka asins straumes,
Visu brīdī tajā:
Druvas, laukus, pametišu,
Došos pats pie Dieva
Pateikties... bet līdz tam brīdim
Nepazīstu Dieva.
Apglabājiet, sacelieties,
Vāžas zemē miniet,
Ienaidnieka asinīm jūs
Brīvi aplacīniet.
Mani savā lielā saimē,
Saimē brīvā, jaunā,
Neaizmirstiet, atcerieties,
Piemīniet bez ļauna.*

(Atdzejojis Knuts Skujeniķs)

Skumjie brīži

Ik pāris dienas Ļvivas centrā parādās plakāti ar kritušo kaŗavīru vārdiem, kas tieši vai netieši bijuši saistīti ar pilsētu – "Ļviva atvadās". Gan Pētera-Pāvila baznīcā, gan citās rēgulāri notiek kaŗavīru bēres. Divās no tām arī piedalījos... Īpaši emocionāla izvērsās arī pilsētas kapsētas apmeklēšana. Man pazīstamais bīskaps Edvards to ieteica ap-

Ukraiņu disidents Miroslav Mariničs

Pie Tarasa Ševčenko pieminēkļa Ļvivā...

un trešais – orientēts uz Maskavu – tā mūsu pareizticības daļa, kas ar to līdz šim bijusi saistīta. Nezinu, kā būs pēc kaŗa, taču es paredzu, ka šī baznīca ievērojami samazināsies, taču joprojām būs. Jo reliģiskās sajūtas tomēr nav tik tieši saistītas ar politiskajām...

Bet pēc pilnīgas Krievijas sakāves, ko patlaban paredz un novēl arī nopietni Krievijas opozicionāri – ļoti daudz kas mainīsies...

Nu jā, šajā ziņā gan es vēl līdz

būtu saistīts Kristu un dzīvo baznīcu.

Fatimas Dievmātes pravietojums jau 1917. gadā vēstīja par Krievijas atgriešanos. Žēl gan, ka par tādu cenu, kādu tagad maksā ukraiņi, bet laikam jau tas beidzot notiks...

Es ļoti ciešu no tā, ka visi šie Krievijas vēltījumi Dievmātei, kuŗus līdz šim veica pāvesti, īsti, manuprāt, neatbilst tam priekšstatam par Fatimas vēsti, kuŗš ir man. Nesen pāvests atkal vēltīja

Ļvivas varoņu kapsētā...

dām gan mēs to īsti nevaram saprast, tāpēc mana lūgšana par notiekošo patlaban ir: "Kungs, lai notiek Tavs prāts!" Un es esmu pārliecināts, ka Dieva dotais atrisinājums par šī kaŗa izbeigšanu arī būs vislabākais.

Sakiet, ko praktiski nozīmē brīdis, kad sāks skanēt sirēna, vēstot par raķešu uzlidojuma briesmām?

Sirēna vēsta, ka kaut kur šajā reģionā lido raķetes – bet īsti gan nav skaidrs – uz kuriem precīzi... Tādēļ, drošs paliek drošs, tiek brīdināts viss reģions.

Viens no tiesas argumentiem notiesāt M. Mariniču bija arī tas, ka viņš kādā pasākumā uz skatuves nodziedāja slaveno patriotisko dziesmu ar T. Ševčenko vārdiem Novēlējums – lūk šīs bistamās dziesmas vārdi, tik gana aktuāli Ukrainai joprojām:

meklēt tādēļ, ka tur apbedīti ievērojami vietējie kultūras darbinieki, tur ir neticami krāšņās skulptūras, tomēr ne tās mani tur uzrunāja. Jau pie pilsētas kapu vārtiem ieraugu daudz svaigu kareivju kapu kopiņu. Pie vienas no tām ar lielu rūpību strādā kāda jaunāka meitene un pavecāks kungs. Vaicāju abiem:

Vai tas ir jūsu brālis un dēls?

Jā... Un kapu kopiņas te ir tādēļ, ka pašos kapos vairs nav vietas. Kritušais ir mans jaunākais brālis. Armijā ir arī vecākais brālis, bet Ukrainas kaŗaspēka vadība tad, ja kāds ģimenē jau ir kritis, necenšas pārējos ģimenes locekļus sūtīt uz tiešu kaŗadarbības zonu...

Kāda rūpība un uzmanība par ukraiņu ģimenēm ir Ukrainas valstij!

(Turpinājums sekos)

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

Aizejošā Saeima četros gados pieņēmusi 1203 likumus

Aizejošais 13. Saeimas sasaukums kopš sanākšanas 2018. gada 6. novembrī kopumā ir pieņēmis 1203 likumus, no kuriem 150 gadījumos pieņemti jauni likumi, bet 1053 likumos veikti grozījumi, savukārt otrreiz caurlūkoti tikuši pieci likumi.

Šo četrus gadus laikā kopumā notikušas 352 Saeimas sēdes, kā arī 13. Saeima sanākusi uz astoņām svinīgajām sēdēm.

Aizejošās 13. Saeimas pilnvaru laikā izskatīšanai parlamenta komisijās tika nodots 1291 likumprojekts, no tiem 951 bija iesniedzis Ministru kabinets, 185 – Saeimas komisijas, bet 150 – Saeimas deputāti. Valsts prezidents savukārt bija iesniedzis piecas likumdošanas iniciatīvas.

13. Saeima nav pabeigusi izskatīt 73 likumprojektus. Saskaņā ar Saeimas kārtības rullī, par to izskatīšanas turpināšanu var lemt jaunievēlētā Saeima.

Debatēs 13. Saeimas sēdēs kopumā visbiežāk runājis ir deputāts Viktors Valainis – 1239 reizes, Aldis Gobzems – 977 reizes, Jūlija Stepaņenko – 948 reizes, Vjačeslavs Dombrovskis – 555 reizes, Dana Reizniece-Ozola – 504 reizes.

14. Saeimas deputāti uz pirmo parlamenta sēdi sanāca 1. novembrī.

Par jaunās enerģētikas ministrijas izveidi

Valsts prezidents Egils Levits: "Tagad tik tiešām redzams, ka enerģētika, zaļais kurss, klimats ir prioritātes jautājums – mums ir jābūt atbildīgai ministrijai par šiem jautājumiem – mēs nevaram ar veco struktūru risināt jaunās problēmas." *Jaunās vienotības* un Apvienotā saraksta tikšanās laikā vienotības panākta 95% jautājumam, bet nav vienotības par JV priekšlikumu izveidot Enerģētikas, vides un klimata ministriju, pēc JV un AS tikšanās par topošās koalīcijas sadarbības memoranda veidošanu sacīja AS politiķis Uldis Pilēns.

Levits uzsver, ka Latvijai jāpanāk Lietuva un Igaunija

Latvija nedrīkst 2030. gadā būt vēl vairāk atpalikusi no Lietuvas un Igaunijas, trešdien Ekonomistu apvienības un Valsts prezidenta kancelejas kopīgi rīkotajā konferencē "Latvijas valsts stratēģija un sociāli politiskais konsensus" pauda Valsts prezidents Egils Levits. Valsts prezidents uzsvēra, ka, veidojot jauno valdību, jāmeklē kopsaucējs, kā tuvākajos astoņos gados jā-

strādā. "Pirmkārt, politiskajām partijām jāstrādā pie nākamo četru gadu darba satura. Jau pirms valdības apstiprināšanas jāvienojas par valdības deklarāciju," teica Levits. Prezidents atgādināja, ka šī ziema un nākamie turpmākie gadi būs pilni ģeopolitiskiem izaicinājumiem, ko rada Krievijas karš Ukrainā. Būs pasaules ekonomikas palēnināšanās, arī Latvija nākamgad ieslidēs mērenā recesijā. "Latvija visu laiku atpaliek no Baltijas kaimiņiem un atpalicība katru gadu palielinās. Vairākos Eiropas Savienības rādītājos Latvija ir stabili trešajā vietā no apakšas, bet gan Lietuva, gan Igaunijas šos rādītājus ir strauji uzlabojušas," sacīja Levits. Viņš norādīja, ka Latvija pēdējos gados gandrīz neko nav izdarījusi energoneatkarības stiprināšanai. Tāpat maz ir darīts cilvēkresursu attīstībā, maz ieguldīts pētniecībā un zinātnē. Vienlaikus Levits atzīmēja, ka pēdējos mēnešos daudz darīts energoneatkarības stiprināšanā, lai atteiktos no Krievijas gāzes. Daudz vēl jā dara atjaunojamās enerģijas izmantošanā, tāpat Latvijai ir nepieciešams sašķidrinātās gāzes terminālis.

Ar misijas apziņu un mīlestību

Ilggadējais bijušais bruņoto spēku virskapellāns Elmārs Pļaviņš regulāri dodas uz Ukrainas atbrīvotajām teritorijām un šobrīd ir Aizsardzības ministrijas starpnieks starp Latvijā saziņoto un Ukrainu. Rietumos uzskata, ka karš sākās šā gada 24. februārī, ukraiņi parasti piebilst – nē, nē, karš sākās 2014. gadā. Elmārs Pļaviņš: "Man ir kāds tuvs cilvēks – Oļegs Pavenkogoda, uzņēmējs, mācītājs un šobrīd arī Latvijas goda konsuls Doneckas rajonā, Slovjanskā. Okupācijas laikā mājās ienāca okupanti un divus dēlus paņēma, spīdzināja un nogalināja. Divus mēnešus viņus meklēja un tikai tad atrada. Tā bija tāda iebiedēšanas taktika, kāda joprojām strādā. Tā no 2014. gada beigām es sāku braukt uz turieni. Un tāpēc es pieņemu lēmumu braukt uz karstajiem punktiem, lai būtu ar viņiem kopā, lai par viņiem aizlūgtu, lai vienkārši parunātu. Tad viņi jūt to atbalstu – tomēr Eiropa ir atbraukusi!"

Pirms mēneša aizsūtījām divas kravas no "Dobeles dzirnavnieka" ar saziņotiem makaroniem un auzu pārslām; apģērbus no bruņotajiem spēkiem un ministrijas aizsūtījām uz atbrīvotajiem rajoniem. Nule vēl divas. Izjumu atbrīvoja, mēs uzreiz ievēdām pārtiku.

Dzimstība Latvijā aizvien ievērojami zemāka par mirstību

Šī gada sešos mēnešos reģistrēti 15 719 mirušie, kas ir par 1294 mirušajiem jeb 7,6% mazāk nekā pagājušā gada pirmajā pusgadā, kad bija vērojams būtisks mirstības pieaugums. No pirmajiem šī gada mēnešiem augstākie mirstības rādītāji novēroti martā, kad miruši 2968, kas bija par 10,1% vairāk nekā pērn martā. Šogad pirmajos sešos mēnešos reģistrēto jaundzimušo skaits ir 8026 bērni, kas ir par 5,8% mazāk nekā 2021. gada attiecīgajā laika periodā. 2022. gada pirmajos sešos mēnešos iedzīvotāju skaits valstī dabiskās kustības rezultātā samazinājies par gandrīz 7700. 2022. gada pirmajos sešos mēnešos reģistrētas 4272 laulības, un salīdzinājumā ar iepriekšējā gada attiecīgo periodu tas ir par 531 laulību jeb 14,2% vairāk, bet tas joprojām atpaliek no pirmspandēmijas līmeņa – 2019. gada pirmajos sešos mēnešos noslēgtas vairāk nekā 4,7 tūkstoši laulību. 2022. gada 1. jūlijā provizorisks iedzīvotāju skaits Latvijā ir 1,896 miljoni, kas ir par 20,3 tūkstošiem vairāk nekā 2022. gada 1. janvārī. Iedzīvotāju skaits pieaudzis reģistrētās imigrācijas dēļ, jo Ukrainas iedzīvotājiem, kuri devušies bēgļu gaitās, tiek piešķirts pastāvīgā iedzīvotāja statuss neatkarīgi no valstī nodzīvotā laika. Šāda prakse tiek piemērota visās Eiropas Savienības dalībvalstīs, kuŗas uzņem Ukrainas bēgļus. Līdz 31. jūlijam Latvijā pagaidu aizsardzību saņēmuši 35,8 tūkstoši Ukrainas valstspiederīgie.

Pēc 12 gadu pārtraukuma no jauna veido policijas akadēmiju

Policijas akadēmiju nolēma likvidēt ekonomiskās krīzes laikā 2010. gadā, kad iekšlietu ministrija bija Linda Mūrniece. Ietaupīto finansējumu novirzīja policistu algām. Šāds lēmums izrādījās ļoti īsredzīgs, jo sāka trūkt kvalificētu izmeklētāju un citu speciālistu. Lai beidzot labotu šo kļūdu, tiks veidota Iekšējās drošības akadēmija, atvēlot šim mērķim 45 miljonus eiro. Šonedēļ starp iesaistītajām pusēm – Iekšlietu ministriju, Valsts policijas kolledžu, Latvijas Universitāti un Rīgas Stradiņa universitāti – tika parakstīts līgums par ilgtermiņa konsorcijs.

SPILGTS CITĀTS

"Tas nav Putina karš – tas ir Krievijas karš!"

Ārlietu ministrs Edgars Rinkēvičs
Dienas žurnālistam Egilam Zirnīm

Saeimas vēlēšanu rezultāti rāda, ka vispopulārākais politiskais Latvijā ir Edgars Rinkēvičs – Jaunās Vienotības vēlētiņi viņam ielikuši 35 072 plusiņus. Ārlietu ministra amatā viņš ir kopš 2011. gada, kad Zatlera Reformu partija viņu izvirzīja kā bezparteijsku ministru Valda Dombrovska valdībā.

"Savu apzinīgo birokrata karjēru sāku Aizsardzības ministrijā 1994. gadā, tad gadu studēju ASV Nacionālās aizsardzības universitātē, kas domāta gan militārpersonām, gan diplomātiem, ASV un citu valstu amatpersonām. Tad vienu brīdi Latvijas Universitātē mēģināju doktorantūrā pētīt križu menedžmentu. Tas ir tas fons, kāpēc saku, ka krīzes un križu vadība gan no vēsturiskā, gan pašreizējā viedokļa man savā ziņā ir stihija. Pēdējie divi gadi, kovids, sevišķi cilvēku repatriācija 2020. gada sākumā, kad pēkšņi vajadzēja mobilizēties nevis dažu dienu, bet dažu stundu laikā, jo valstis sāka burtiski domino līmeni slēgt savas robežas un mums no visas plašās pasaules vajadzēja dabūt cilvēkus atpakaļ (...)

Nav tā, ka aizbraukušie pilnībā aiziet prom no Latvijas informatīvās telpas, ir XXI gadsimts. Vēlēšanas ir viena no būtiskākajām saiknes saglabāšanas formām. To gan tagad redzējam, ka diasporas interese pašai veidot vēlēšanu iecirkņus ārpus vēstniecībām saruka (mēs no Latvijas vai vēstniecības nevaram ārvalstīs noorganizēt iecirkni, jābūt pašu aktivitātei). Kāpēc tā? Domāju, 2018. gads samērā ar šodienu bija ziedu un miera laiks, mēs bijām atjēgušies no 2008. un 2009. gada krīzes, Latvijā visi gatavojās valsts simtgades svinībām, bija zināms nogurums un apnikums no it kā tradicionālajām partijām. Manuprāt, tāpēc likās, ka var atļauties kaut ko jaunu un interesantu. Kas attiecas uz diasporām, tās dažādās valstīs ir ļoti dažādas. To rāda arī vēlēšanu rezultātu atšķirība dažādās valstīs. (...)

Kuŗš būs Ministru prezidents?

Krišjānis Kariņš. Viņš arī spēs izveidot tādu valdību, kuŗa spēs ne tikai adekvāti reaģēt uz izaicinājumiem, bet arī virzīt valsts attīstību. Tur gan katram koalīcijas partnerim būs daudz jāstrādā. (...)

Šeit mums ir trīs lieli uzdevumi. Viens: gan šī ziema, gan, iespējams, arī nākamā ir jāpārvar, jo tik vienkārši nebūs, valsts kopā ar visu Eiropas Savienību šobrīd veic nopietnu energo restrukturizāciju. Atkarība no Krievijas energoresursiem mazinās, bet tas nav izdarāms ar vienu dekrētu. Otrs uzdevums: ārējās un iekšējās drošības stiprināšana Eiropā notiekošā kara apstākļos. Trešais: par spīti tam visam tomēr mēģināt izdarīt visu, lai brīdī, kad ģeopolitiskie un ekonomiskie apstākļi nedaudz noskaidrojas, valsts spētu attīstīties.

Ja mums šķīstu, ka Krievija nekad neuzbruks, tad mēs nestātos NATO. Labi zinājām, ka tāds brīdis var pienākt. Pašreizējā demografiskajā un ģeopolitiskajā situācijā kādai valsts aizsardzības dienesta un arī valsts civilā dienesta formai jābūt, lai cilvēki būtu sagatavoti. Pamācīsimies no tā, ko redzam Ukrainā. Spriedze labu laiku būs. (...)

Es jau vairākus mēnešus mēģinu teikt: mums ir jābūt gataviem, ka šis karš var turpināties ilgāk, nekā mums gribētos. Krievijai ir liels resurs. Kremļis nevar atļauties zaudēt, un arī mēs to nevaram atļauties. Tas, ko dara Rietumi, sūtot ieročus un palīdzot Ukrainai, ir absolūti pareizi, bet, kuŗā brīdī var notikt lūzums, es neņemtos prognozēt. Esmu tālu no dažreiz vērojamā optimisma, ka tas notiks ātri. Tas var notikt ātri, bet es labāk esmu piesardzīgs. Tas var vilkties ilgi, var nedaudz izmainītā plāksnē atkal aiziet 2014. – 2022. gadam līdzīgā situācijā." (...)

Vai Putins ir ārprātīgs?

O, nē. Viņš ir absolūti racionāls, vēstures grāmatas salasījis cilvēks, kuŗš ir iedomājies atjaunot kaut ko starp XVIII un XIX gadsimta carisko Krieviju – ne Padomju Savienību, bet impēriju."

Spilgtajam kino dokumentālistam Ansīm Epneram – 85

26. oktobrī 85 gadi būtu apriņējuši vienam no spilgtākajiem Latvijas kinodokumentālistiem, plaša interešu loka entuziastam un studentu milētam pedagogam Ansīm Epneram (1937–2003).

(Turpinājums 10. lpp.)

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

(Turpināts no 9. lpp.)

Nacionālā Kino centra portālā "filmas.lv" izveidota jubilejas kolekcija – 15 filmas (1970 – 2003), spilgtākie darbi no Anša Epnera garās un daudzveidīgās filmografijas. Nopietnu vietu Anša Epnera filmogrāfijā ieņem filmas par sportu, jo arī viņš pats bija kaislīgs sportists – šķēpmētājs, šahists, maratonu skrējējs. Atmodas laikā Ansis Epners vairākus gadus strādāja pie apjomīgās lielfilmas "Es esmu latvietis" (1990), izmantojot pirmo iespēju filmēšanas grupai sākt ceļot pa pasauli un visur meklēt latviešus, veidojot stāstu par "mājas un gara vertikālēm". Trimdas latvieši atrasti gandrīz visos kontinentos un daudzi no viņiem arī Latvijas sabiedrībā ir labi pazīstami. Spēlfilmā "Būris" Epners risina "dzīves jēgas jautājumu". Galvenajā lomā aicināts Austrālijā iepazītais latviešu izcelsmes aktieris Ivars Kants. "Būris" saņem nacionālo kino balvu "Lielais Kristaps" kā gada labākā spēlfilma, bet tā arī ir palikusi Anša Epnera vienīgā aktierfilma. Epners saņēmis arī "Lielā Kristapa" balvu kā labākais dokumentālā kino operators.

Vīru kopai "Vilki" – 30!

No karavīru dziesmām līdz jūrnieku balādēm – tā var raksturot šo vīru dziesmu repertuāru. Tās tiek meklētas E. Melngaiļa, A. Jurjana, J. Vitoliņa, A. Krūmiņa savāktajos latviešu tautas mūzikas materiālos, bet lielu daļu Pirmā pasaules kara latviešu strēlnieku, brīvības cīņu, Otrā pasaules kara latviešu leģionāru un nacionālo partizānu dziesmas ir pierakstītas no šo cīņu dalībniekiem. Par svarīgāko darbības mērķi "Vilki" izvirza populārizēt un nodot nākamajām paaudzēm mūsu bagāto kultūras mantojumu, jo īpaši noklusēto krāšņo un bagātīgo karavīru dziesmu klāstu.

Kriminālbildība par auto vadīšanu alkohola reibumā

Saeima galīgajā lasījumā atbalstīja grozījumus Krimināllikumā, ar kuriem noteikta kriminālbildība par transportlīdzekļa vadīšanu vai mācīšanu to vadīt, ja izelpotā gaisa vai asins pārbaudē konstatēta alkohola koncentrācija asinīs pārsniedz 1,5 promiles. Deputāti likuma izmaiņas atbalstīja vienbalsīgi. Par minēto pārkāpumu piemēros brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem, īslaicīgu brīvības atņemšanu, probācijas uzraudzību, sabiedrisko darbu vai naudas sodu, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz pieciem gadiem. Tāpat noteikts, ka personai, kuŗa vadījusi transportlīdzekli reibumā vai atteikusies no alkohola, narkotisko, psihotropo, toksisko un citu apreibinošu vielu ietekmes pārbaudes, konfiscēs tai piederošo transportlīdzekli. Gadījumā, ja noziedzīgais nodarījums tiks izdarīts ar citai personai piederošu transportlīdzekli, no vainīgā paredzēts piedzīt pilnu vai daļēju šī transportlīdzekļa vērtību. Savukārt kriminālbildība par transportlīdzekļa vadīšanu, ja vadītājs atrodas alkohola vai citu apreibinošu vielu ietekmē, ir paredzēta transportlīdzekļa vadītājiem, kuriem nav transportlīdzekļa vadīšanas tiesību.

Saeima pieņem grozījumus, kas liegs Ždanokai Latvijā tikt ievēlētai EP

Saeima galīgajā lasījumā pieņēma grozījumus Eiropas Parlamenta (EP) vēlēšanu likumā Augstākā tiesa iepriekš ir konstatējusi, ka Ždanoka pēc 1991. gada 13. janvāra bijusi Komunistiskās partijas biedre. Beidzot likumā noteikts, ka EP vēlēšanām Latvijā nevar pieteikt par kandidātu un EP nevar ievēlēt Eiropas Savienības pilsoni, kuŗš ir bijis PSRS, Latvijas PSR valsts drošības dienesta, izlūkdienesta vai pretizlūkošanas dienesta štata darbinieks (izņemot personas, kuras bijušas tikai PSRS vai attiecīgo Latvijas PSR Valsts drošības komitejas plānošanas un finanšu, administratīvi saimnieciskās struktūrvienības darbinieki), kā arī personu, kura pēc 1991. gada 13. janvāra darbojusies PSKP (LKP), Latvijas PSRS Darbaļaužu internacionālajā frontē, Darba kolektīvu apvienotajā padomē, Kara un darba veterānu organizācijā, Vislatvijas sabiedrības glābšanas komitejā vai tās reģionālajās komitejās.

Latvijā dzīvojošiem Krievijas pilsoņiem nosūtītas mobilizācijas pavēstes

Atsevišķi Krievijas pilsoņi ir informējuši Latvijas Valsts drošības dienestu (VDD) par tiem nosūtītām mobilizācijas pavēstēm par iesaukšanu Krievijas armijā. VDD iegūtā informācija liecina, ka, neraugoties uz šo personu ilgstošu uzturēšanos Latvijā, tiem paredzētas mobilizācijas pavēstes ir izsniegtas to tuviniekiem Krievijā. Par izsniegtajām pavēstēm minētos Krievijas pilsoņus ir informējuši tuvinieki. Ņemot vērā Krievijā izsludināto mobilizāciju, VDD aicināja Krievijas valstspiederīgos, kuŗi uzturas Latvijā, nekavējoties informēt dienestu, ja tiek saņemta pavēste par iesaukšanu Krievijas armijā. VDD atgādina, ka saskaņā ar Krimināllikuma normām Latvijas pilsoņiem, tostarp, dubultpilsoņiem, nepilsoņiem un ārzemniekiem, kuŗiem ir pastāvīgās uzturēšanās atļauja Latvijā, par dienestu Krievijas bruņotajos spēkos un piedalīšanos karā pret Ukrainu un tās iedzīvotājiem draud kriminālbildība.

Mārupē noziedzīgi nozāgēts dabas piemineklis – dižozols

Sākoties būvdarbiem, apkārtnes iedzīvotāji sāka celt trauksmi. Dabas aizsardzības pārvalde (DAP) vērsās Ģenerālprokuratūrā ar iesniegumu par dabas pieminekļa bojāšanu, un rezultātā Mārupes novada būvvaldes izsniegtā atļauja rindu mājas būvniecībai dižozola teritorijā tika atzīta par prettiesisku. Kamēr lieta klejoja no vienas instances uz nākamo, nekustamā īpašuma attīstītājs SIA "Zeni-vests" paguva uzslīet konstrukcijas projektā paredzētajām sešām divstāvētajām rindām mājām un pat sākt dzīvokļu rezervēšanu.

"Lai gan cīņas iznākums bija paredzams, process tika nepamatoti ievilkts būvvaldes vadītājas nepiekāpības dēļ. Tā vietā, lai būvvalde pēc būvatļauju apstrīdēšanas iesnieguma un valsts institūciju iebildumu saņemšanas atzītu kļūdu un, atceļot būvatļauju, mazinātu kaitējumu, process tika izstiepts vairāku mēnešu garumā, un būvbedres vietā steidzīgi parādījās ēkas," tā uzskata jurists un Mārupes iedzīvotājs Arnis Priediņš.

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija (VARAM) pieprasījusi Mārupes novada domei paskaidrojumu par prettiesisko būvniecību nozāgētā dižozola teritorijā.

Valsts policija pārkvalificējusi

kriminālprocesu par dižozola nozāgēšanu līdz ar to likumpārkāpēju notveršanas gadījumā viņiem draudēs cietumsods. "Būvēt var dažādi – gan iznīcinot koku, gan arī to saglabājot, kas acimredzami šoreiz neizdevās," atzīst Mārupes novada būvvaldes vadītāja Aida Skalberga.

Astotais diasporas amatierteātru festivāls LAIPA

No 21. oktobra līdz 23. oktobrim Norvēģijā, Oslo notika 8. diasporas amatierteātru festivāls "Laipa", ko šogad organizēja Oslo latviešu teātris "O'Latte" režisores Ievas Melbārdes vadībā. Festivālā piedalījās astoņi amatierteātri no Anglijas (Bradfordas teātra trupa "Saulespuķe" un Burtonas amatierteātris "Strops"), Norvēģijas (Oslo latviešu teātris "O'Latte"), Islandes (Reikjavikas Latviešu teātris), Vācijas (Vācijas Latviešu amatierteātris-studija "Eziši"), Beļģijas (Sirsnīgais Briseles latviešu teātris), ASV (Sanfrancisko Jaunais teātris) un Latvijas (Birzgales amatierteātris "Laipa"), kopā pulcinot ap 60 dalībnieku.

Par ekspertu tika uzaicināti aktrise un dziedniece Dina Kristīne Bitēna, aktieris, režisors un pedagogs Dzintars Krūmiņš un Jurgis Spulenieks. Festivālu atklāja Latvijas vēstniecības Norvēģijā 1. sekretārs Edgars Bulvāns un Eiropas latviešu apvienības pārstāve Andra Baltmane. Skatītāju un ekspertu vērtējumam tika nodotas dažāda žanra un formāta izrādes. Īpašu teātrālu pārsteigumu bija sagādājusi no "O'Latte", skatītājus starp izrādēm izklaidējot ar humoristiskām, pašizdomātām teātra ainiņām. Pēc katras izrādes eksperti pārrunāja izrādes gaitu, sniedzot vērtīgus padomus un skaidrojumu. Sestdienas vakarā visi dalībnieki un skatītāji gāja pa sarkano paklāju, dejoja polonēzi ballē "Grand finale", kur spēlēja Andrejs Antuzāns. Balles laikā festivāla ceļojošais kauss no Oslo latviešu teātra "O'Latte" tika nodots 9. diasporas latviešu amatierteātru festivāla "Laipa" organizātoriem – Sanfrancisko Jaunajam teātrim Māras Lewis vadībā.

Savukārt svētdien eksperti Jurgis un Dzintars festivāla dalībniekiem pasniedza vērtīgas meistartarkases aktiermeistarības uzlabošanai un attīstībai. Kā eksperti, tā arī daudz dalībnieku pasākuma beigās atzina, ka festivāls aizkustināja viņus ar savu siltumu, mīlumu, ģimenisko sajūtu. (U. Balodis)

Ziņas apkopojis **Andris Kļaviņš**

LETA
nacionālā informācijas aģentūra

Marijas iela 2, Rīga, LV – 1502

marketing@leta.lv

+371 – 672 225 09

www.leta.lv

JURIS
LORENCIS

Kopš Krievijas iebrukuma Ukrainā daudzus, tajā skaitā arī mani, nodarbināja jautājums – kā uz notiekošo reaģēs Latvijas krievvalodīgo kopiena? Vai tā novērsīsies no Krievijas? Vai tieši otrādi – atsauksies “krievu pasaules” ideologu sludinātajai propagandai? Kādu nostāju ieņems Latvijas Pareizticīgā baznīca, kuŗas piederīgie vairākumā ir krievvalodīgie? Vai Daugavpils un Ludzas novada pašvaldības demontēs savā teritorijā esošos padomju armiju slavinošos pieminekļus? Vai krievvalodīgo ģimeņu vecāki būs gatavi akceptēt pāreju uz mācībām latviešu valodā? Un, visbeidzot, – kā karš iespaidos Saeimas vēlēšanu rezultātus? Būtībā tie ir jautājumi par krievvalodīgo lojalitāti Latvijas valstij. Šodien redzam, ka šīs bažas bija pamatotas – bet vienlaicīgi arī nedaudz pārspīlētas.

Vispirms par vēlēšanām. 14. Saeimas vēlēšanās par izteikti “prokrieviskām” partijām, kā medijos dažkārt dēvē Latvijas krievu savienību un partiju “Stabilitātei!”, Latvijā kopā nobalsoja 95 000 vēlētāju. Saskaņā ar Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes datiem, 2021. gada vidū Latvijā dzīvoja 513 000 krievi. No tiem 338 000 bija pilsoņi, 131 000 – nepilsoņi, bet vēl 43 000 – citu valstu (pārsvarā Krievijas) pilsoņi. Baltkrievu skaits Latvijā bija

63 000, no kuŗiem 28 000 bija pilsoņi, 28 000 – nepilsoņi, bet vēl 7000 – citu valstu (visdrīzāk Baltkrievijas un Krievijas) pilsoņi. Tātad tikai katrs ceturtais tā saucamais “krievvalodīgais” vēlētājs aizgāja uz vēlēšanu iecirkni un nobalsoja par “prokrieviskām” partijām.

Līdzīgi nepiepildījās bažas, ka okupāciju slavinošo pieminekļu nojaukšanu pavadīs plašas protesta akcijas. Piektdien, 28. oktobrī, Ludzas novadā bez liekas kņadas tika demontēta daļa no tā saucamā “Draudzības kurgāna”. Šis, par godu Lielā Tēvijas kara partizāniem (tā Padomju Savienībā un Krievijā dēvē Otro pasaules karu) 1959. gadā celtais piemineklis atrodas triju valstu – Latvijas, Baltkrievijas un Krievijas robežu saskarsmes punktā. Saprota, Latvijas varas iestādes demontēja tikai to monumenta daļu, kas atrodas mūsu valsts teritorijā. Notikums palika bez ievēribas Latvijā, toties tika valsts pa medijiem Krievijā un Baltkrievijā. Gatavojoties divu padomju laiku pieminekļu nojaukšanai Daugavpilī, pilsētas mērs Andrejs Elksniņš (no partijas *Saskaņa*) sociālajos medijos izplatīja aicinājumu iedzīvotājiem nolikt pie tiem ziedus un sveces. Facebook Elksniņš rakstīja, ka “steidzamā kārtā notika pēdējās pārrunas pirms pieminekļu demontāžas,

kas notiks jebkuŗā gadījumā, pat piespiedu kārtā un bez Domes deputātu dalības”. Tomēr viņam esot izdevies vienoties par to, ka “demontāža tiks veikta maksimāli korrekti – bez nekādas izrādīšanās”. Portāls *lsm.lv* (Latvijas sabiedriskie mediji) reportāžā no Daugavpils ziņoja, ka “neviens no vairākiem piektdien pa dienu (28. oktobrī – J. L.) Daugavpilī pie abiem pieminekļiem uzrunātiem daudzajiem daudzajiem nepauda atbalstu vai pozitīvu nostāju par šo piemiņas vietu demontāžu”. Latgales reģionālā korespondente Dace Ivanova raksta: “Uz soliņa domīgi sēž sievietes gados un, atbalstoties uz spieķīša, raida bēdīgu skatienu uz cilvēkiem ar ziediem. “Es te nāku bieži, te var pasēdēt, padomāt, paskatīties. Vasarā vispār te skaisti – bērni skrāda, jaunā paaudze un vecmāmiņas stāsta, ka bija karš un visi piedalījās. Ne tikai krievi. Visi, visi kā viena ģimene. Un kas tagad? Laikam cits laikmets””.

Savukārt es personīgi pazīstu daugavpiliešus, kuŗi itin nemaz neskums par pieminekļu nojaukšanu. Saprota, viņi nebija starp ziedu un sveču licējiem. Vienā ziņā uzrunātajai sievietei gan var piekrist – pasaulē un Latvijā patiešām iestājies “cits laikmets”. Tikai šo laikmetu atnesa ne jau Latvija, pat ne Latvijas krievi, bet gan Krievijas politiķu un personīgi

prezidenta Putina agresija. Ar citu laikmetu nākas rēķināties arī Latvijas Pareizticīgajai baznīcai. Pēc prezidenta Egila Levita iniciatīvas Saeima 8. septembrī pieņēma labojumus Latvijas Pareizticīgās baznīcas likumā. Tie noieca, ka “Latvijas Pareizticīgā baznīca ar visām tās diecēzēm, draudzēm un iestādēm ir pilnīgi patstāvīga un neatkarīga no jebkādas ārpus Latvijas esošas baznīcas varas (autokefālā baznīca)”. Atklāti sakot, es uz notiekošo raudzījos kā uz neizpildāmu uzdevumu, kā uz “neiespējamo misiju”. Man bija šaubas par to, vai Latvijas Pareizticīgās baznīcas vadībai pietiks drosmes iestāties par pilnīgu baznīcas neatkarību no Maskavas. Šis bažas kļiedēja 20. oktobrī Rīgā notikušais Latvijas Pareizticīgās baznīcas koncils jeb sinode, ko vadīja Rīgas un Latvijas metropolīts Aleksandrs. Ar absolūtu balsu vairākumu sinode nobalsoja par likuma prasībām atbilstošu izmaiņu veikšanu baznīcas Statūtos. Tāpat sinodes dalībnieki parakstīja aicinājumu Krievu pareizticīgās baznīcas patriarham Kirilam ar lūgumu “atrast kanonisku risinājumu Latvijas Pareizticīgās baznīcas statusam”. Tātad ne tikai prezidents un Saeima, bet arī pati Latvijas Pareizticīgā baznīca savu nākotni saredz pilnīgā neatkarībā. Tā ir laba ziņa.

Un tomēr nevajadzētu lolot milzīgas illūzijas par daudzu Latvijas krievvalodīgo, it īpaši jau nepilsoņu, politiskajām simpātijām. Pašreizējo gatavību piekapties radījusi Krievijas starptautiskā izolācija, morālais bankrots un neveiksmes Ukrainas frontē. Vairāki Latvijā pastāvīgi dzīvojuši Krievijas pilsoņi informējuši mūsu valsts Valsts Drošības dienestu, ka savās Krievijas adresēs saņēmuši iesaukšanas pavēstes. Cerams, ka vismaz viņi spēš novērtēt starpību starp mierīgo dzīvi Latvijā un iespēju pārvērsties par Putina kara mašīnas “lielgabalu gaļu”. Un ir tikai simboliski, ka naktī uz 31. oktobra, tātad Helovīna priekšvakarā, sākti darbi pie Daugavpils pieminekļu nojaukšanas. Mediji ziņo, ka ap 200 cilvēku pauduši neapmierinātību ar notiekošo, svilpjot un izsaucot rupjus saukļus. Valsts policija aizturējusi 37 protestētājus. Ko lai saka? Tiem Daugavpils iedzīvotājiem, kuŗi gaida pie sevis ierodamies “krievu pasauli”, es ieteiktu paskatīties uz Ukrainas pilsētas Mariupoles drupām, uz masu kapiem šīs pilsētas pievārtē. Bet labā ziņa ir, ka Daugavpils Helovīnu jeb “mošku nakti” sagaidīs bez “krievu pasaules” rēģiem.

KĀRLIS
STREIPS

“Strādājām klātienē un attālināti, brīžiem intensīvi. Kopā pieņēmām būtiskus lēmumus saistībā ar valsts drošību un energokrizi. Meklējām veidus, kā atbalstīt iedzīvotājus un uzņēmumus. Droši vien bija arī kļūdas, bet izdarīts ir ļoti daudz.”

Tā Saeimas priekšsēdētāja Ināra Mūrniece (NA) aprakstīja 13. Saeimas pieredzi tās pēdējā plenārsēdē. Sēdi vadīja spikeres vietniece Dagmāra Beitnere-Le Galla, jo Rīgā todien viesojās Eiropas Parlamenta prezidente, un I. Mūrniece bija aizņemta ar viņu. Sēdes beigās D. Beitnere-Le Galla nupat pabeigto sesiju aprakstīja ar vārdiem “ši leģendāra un ļoti sarežģītā 13. Saeima.”

Pēdējās plenārsēdes laikā deputāti pirmajā un galīgajā lasījumā apstiprināja likumus par sadarbību ar Lietuvu un Igauniju dabasgāzes piegāžu drošības kontekstā. Galīgajā lasījumā pieņemts likums, kuŗā noteikts, ka kandidēt uz Eiropas parlamentu nedrīkst neviens, kas bijis Latvijas PSR Komunistiskās partijas biedrs pēc 1991. gada 13. janvāra. Tas attiecas uz Eiropas parlamenta deputāti Tatjanu Ždanoku, bet, ņemot vērā faktu, ka viņa tur ir ievēlēta 2004., 2009., 2014. un 2019. gadā, tas varētu būt vilciens, kuŗš jau ir aizgājis. Esmu pārliecināts, ka T. Ždanoka likumu pārsūdzēs tiesā.

Diemžēl 13. Saeimas pēdējā sēdē netika izskatīts likumproj-

ekts par Valsts aizsardzības dienestu. Likumprojekts, kuŗā paredzēts atjaunot iesaukumu Latvijas bruņotajos spēkos, apstiprināts pirmajā lasījumā, bet izrādījās, ka teksts lielā mērā bijis brāķis. Saeimas Juridiskais birojs iesniedza desmitiem labojumu, ko atbildīgā Aizsardzības, iekšlietu un korupcijas novēršanas komisija vienkārši nepaspēja izskatīt. Tas būs darbiņš 14. Saeimai, kuŗa brīdī, kad *Laika* vai *Brīvās Latvijas* lasītājs būs paņēmis rokā šo laikraksta numuru, jau būs sākusi savu darbu. Cits jautājums ir – kā tas var būt, ka Aizsardzības ministrijas juridiskā nodaļa varēja būt tik pavirša attiecībā uz likuma tekstu, jo ļoti iespējams tas nozīmēs, ka pirmais iesaukums bruņotajos spēkos tiks atlikts?! Nav īpaši laika tūlāties, jo, pēc pašreizējās sistēmas, profesionālo kara vīru skaita pieaugums pēdējā gada laikā ir bijis tikai seši, lai gan vajadzēja pussimtu. Iesaukums domāts šīs situācijas risināšanai, un patlaban, kad Kremļa fašists īsteno genocīdu Ukrainā, tas ir mūsu valsts drošības jautājums.

13. Saeima tika ievēlēta 2018. gadā. Sarakstus piedāvāja 16 partijas un apvienības, un 5% barjēru pārvarēja septiņas. Izrādījās, nemaz nebija viegli izveidot jaunu valdošo koalīciju. Vispirms toreizējais Valsts prezidents Raimonds Vējonis iespēju piedāvāja Jaunās Konservatīvās partijas liderim Jānim Bordānam. Nekas nesanāca.

Nākamā iespēja bija Aldim Gobzemam no KPV LV. Arī viņam neizdevās. Beidzot Valsts prezidents no Eiropas Parlamenta atsauca mājās deputātu Krišjāni Kariņu, kuŗam izdevās izveidot koalīciju. Tas bija brīdis, kad KPV LV sāka irt pa vilēm, jo pieci no 16 deputātiem atteicās balsot par jauno koalīciju, lai arī partijai valdībā bija trīs ministri. Galu galā sanāca tā, ka K. Kariņš ir kļuvis par vienīgo premjērmministru Latvijas Republikas vēsturē, kuŗam izdevies vadīt vienu un to pašu valdību visu laiku no vienām Saeimas vēlēšanām līdz nākamajām. Pērn situācija ap KPV LV bija kļuvusi tik bezcerīga, ka Kariņa kungs nolēma atteikties no partijas valdības ministriem, un tas notika bez valdības krišanas.

Liels panākums 13. Saeimai bija izveidot jaunu administratīvu teritoriālu sistēmu Latvijā. Iepriekšējā sistēma ar vairāk nekā 100 maziem novadiem nebija sevi pierādījusi, jo daudzos gadījumos mazais novadiņš nebija ekonomiski ilgtspējīgs. Uz trim lasījumiem, piemēram, Zaļo un zemnieku savienība, kuŗa 13. Saeimā bija opozīcijā, iesniedza desmitiem priekšlikumu. Vairāku novadu pārstāvji pasūdzējās Satversmes tiesā, un atsevišķos gadījumos tiesa piekrita, ka varēja labāk. Cita starpā tas nozīmēja, ka pērn jūnijā pašvaldību vēlēšanas bija jaunajos apvienotajos novados, bet mazais Varakļānu

novads, par kuŗu bija viens no strīdiem konstitucionālajā tiesā, palika viens pats un... maziņš.

Sākās Covid-19 pandēmija, un 13. Saeimai nācās strādāt attālināti. Atsevišķi deputāti centās apgalvot, ka tas bijis nelikumīgi, un vismaz viens no viņiem atteicās attālinātajās sēdēs piedalīties vispār, jo, viņaprāt, tās nebija “istas” sēdes, taču Saeimas Juridiskais birojs nosprieda, ka nekas nedz likumā, nedz pamatlikumā neliedz sēdes rīkot attālināti. Visticamāk sprieduma pamatā vismaz daļēji bija fakts, ka Saeimas plenārsēžu zālē deputāti sēž cieši cits citam blakus, un pandēmijas apstākļos, lieki teikt, tas nav prāta darbs.

13. Saeima iegājusi vēsturē pirmām kārtām ar to, ka tajā bija ne-normāli liels skaits pie frakcijām nepiederšo deputātu. Sākot ar Jūliju Stepaņenko no *Saskaņas*, kuŗa jau pirmajā sasaukuma dienā paziņoja, ka viņa no tās ies prom. Galu galā 13. Saeimas sasaukuma beigās parlamentā bija vairāk neatkarīgu deputātu nekā jebkuŗā no Saeimas frakcijām. Laba daļa no tiem bija izstājušies no valdošās koalīcijas partijām, un tas bija liels glābiņš valdībai, kuŗai pēc KPV LV aiziešanas “uz papīra” bija tikai 47 no 100 mandātiem Saeimā. Daudzos balsojumos koalīcijas deputātiem pievienojās pietiekams skaits pie frakcijām nepiederšo deputātu, lai nodrošinātu vairākumu.

Ardievas 13. Saeimai

Otrkārt, šis nu reiz bija tāds Saeimas sasaukums, kuŗā populisms un demagoģija sita sevišķi augstu vilni. Īpaši izcēlās Aldis Gobzems, kuŗa rīcība laika gaitā noveda pie viņa izslēgšanas no sešām plenārsēdēm, turklāt ne reizi vien. Ļoti bļautīga 13. Saeimā bija no KPV LV saraksta ievēlēta Linda Liepiņa. Viņa 2020. gada oktobrī nolika mandātu un no Saeimas izstājās pavisam, taču šogad kā kandidāte no partijas “Latvija pirmā vietā” ievēlēta no jauna. Ļoti bargs attiecībā uz valdības plāniem bija Vjačeslavs Dombrovskis no *Saskaņas*, bet tikai līdz brīdim, kad viņš nolēma 14. Saeimas vēlēšanās kandidēt no apvienības *Attīstībai/Par* saraksta, bet 14. Saeimas vēlēšanās palika bez mandāta.

Runājot par kļūdām, viena, manuprāt, saistāma ar faktu, ka divu gadu garumā parlaments ignorēja Satversmes tiesas spriedumu par Civilās savienības likumu. To pieņēma pirmajā un otrajā lasījumā, bet trešajā tas palika nepieņemts. Ignorēt konstitucionālas tiesas obligātu spriedumu pavisam noteikti nozīmē kļūdu.

Šī publikācija sagatavota ar Mediju atbalsta fonda finānciālu atbalstu no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem. Par publikācijas saturu atbild biedrība “Laiks-BL”

MAF
Mediju atbalsta fonds

SALLIJA
BENFELDE

“Viss ir daudz briesmīgāk nekā mēs Vācijā varam iedomāties”

Vācijas prezidents Franks Valters Šteinmeiers

25. oktobrī pirmo reizi kopš Krievijas pilna mēroga iebrukuma Ukrainā Vācijas prezidents Franks Valters Šteinmeiers ieradās iepriekš neizziņotā vizītē Kijivā. Viņa vizīte Ukrainā notika laikā, kad pēc intensīvajiem uzbrukumiem bija un joprojām ir spēcīgi traucēta enerģijas piegāde visā valstī un Ukraina gatavojas smagai un aukstai ziemai. Krievija arī izplatījusi melīgu informāciju, ka Ukraina gatavojas izmantot tā saukto netīro kodolbumbu pati savā valstī. Vizītes laikā Ukrainā Šteinmeiers apmeklēja arī Čerņihivas apgabala pilsētu Korjukivku, kur atskanējusi gaisa trauksme un Vācijas prezidents kopā ar pilsētas mēru un vietējiem iedzīvotājiem devās uz bumbu patvertni, piedzīvojot to, kāda ir Ukrainas ikdiena. Iespējams, tieši redzētais un piedzīvotais vizītes laikā mudināja Šteinmeieru atzīt, ka situācija Ukrainā ir daudz nopietnāka nekā tas var likties vērotājiem no malas un viņa sacītais par atbalstu tagad jau iegūvis citu nozīmi. Proti, jau uzreiz pēc ierašanās Kijivā Vācijas prezidents sacīja: “Un mans vēstījums vāciešiem dzimtenē ir šāds: neaizmirsīsim, ko šis karš nozīmē cilvēkiem šeit, Ukrainā, cik daudz ciešanu, cik daudz postījumu viņi ir pieredzējuši. Mēs esam vajadzīgi Ukrainas iedzīvotājiem.”

Arī pēdējā oktobra diena sākās ar skarbām ziņām no Ukrainas: jau septiņos no rīta visā valstī skanēja gaisa trauksme, gāja bojā un tika ievainoti cilvēki, desmit Ukrainas reģionos raķešu triecienos tika bojāti astoņpadsmit objekti, lielākoties saistīti ar enerģētiku, tika pārtraukta elektrības un ūdens padeve simtiem apdzīvotu vietu. Lai gan raķetes līdz Kijivai netika, liela tā daļa palika bez elektrības, pilsētā aptuveni 350 tūkstoši dzīvokļu palika bez elektrības, astoņdesmit procentiem galvaspilsētas iedzīvotāju tika pārtraukta ūdens padeve. Kā vēsta oficiālā informācija, tikai no rīta vien Krievija uz Ukrainu izšāva vairāk nekā 50 raķešu, četrdesmit četras no tām notrieca pretgaisa aizsardzība. Kopumā pēdējā oktobra dienā Krievija izšāva 60 raķetes un notika piecpadsmit aviotriecieni.

Protams, ne mirkli neapklust arī Krievijas propagandas kanāli, viltus ziņu straume brīžam ir tik absurda, ka jau kļūst komiska. Tā bēdīgi slavenā propagandista Solovjova raidījumā Halovīna diena sākās ar apgalvojumiem, ka tā ir Nāves dieva slavināšana ar cilvēku upurēšanu, ka tajā piedalās slikto Rietumu prezidenti un politiķi, kuri slepenā vietā šo dienu svin kaili un upurējot cilvēkus. Vēlāk uzstājās arī pats Solovjovs, stāstot par nākotnes “uzlabotajiem cilvēkiem”, un tika pieminēti gan ilumināti, gan jezuiti, gan masoni utt. Savukārt televīzijas raidījumā “60 minūtes” pavisam nopietni tika stāstīts, ka Latvijā no 31. oktobra ir aizliegts sarunāties krievu valodā, bet tos, kuŗi aizliegumu pārkāps, ieslodzīs kon-

centrācijas nometnēs. Protams, par šiem absurdajiem apgalvojumiem var brīnīties un smieties, tomēr jau labu laiku izskan arī it kā nopienāki apgalvojumi par to, ka Rietumu valstīs iedzīvotājiem trūkst pārtikas, veikalus plaukti ir tukši, ka cilvēki salst un, piemēram, dažas ārvalstu vēstniecības, kuŗas apkure vēl ir, ielaiž vietējos iedzīvotājus sasildīties. Protams, to ka lielā daļā Eiropas vēl ir ļoti silts, sala nav arī Latvijā, šo ziņu vēstneši “nav pamanījuši”. Droši vien šī melu straume pamatā domāta Krievijas iedzīvotājiem, tomēr tā nav tik nevainīga, kā varētu likties pirmajā brīdī, jo meliem un viltus ziņām nereti ir daudz nopietnāki mērķi nekā tikai prātu saduļķošana.

Pirms 20 gadiem, 26. oktobrī Krievijas varas pārstāvji pārtrauca pārrunas ar teroristiem, kuŗi

Amatpersonas apgalvoja, ka atbrīvošanas operācija bijusi veiksmīga. Pēc šīs ķilnieku krīzes sākās otrais Čečenijas karš.

Ukrainas televīzijas kanāla Freedom apkopotajos materiālos un videomateriālos par šo krīzi ir arī videosīžets ar Borisa Ņemcova, 2015. gadā Maskavā, netālu no Kremļa nogalinātā opozīcijas līdera, stāstu par ķilnieku krīzes izmeklēšanu. 2002. gadā Ņemcovs bija Valsts Domes deputāts un Domes priekšsēdētāja vietnieks, un ķilnieku krīzes izmeklēšanai tika izveidota Domes komisija, ko vadīja Ņemcovs. Šis izmeklēšanas gaitā atklājās daudzas divainas notikuma detaļas, kas lika domāt – tā ir specdienestu izplānotā vadīta operācija, kuŗā, paši to nenojaušot, tika iesaistīti un izmantoti čečeni, lai būtu formāls iemesls atkal sākt karu Čečenijā.

atīnots daudzās dokumentālās filmās un rakstos, un ir skaidrs, ka režīma attieksme bija klaji ciniska.

Pirms dažām dienām grāmatnīcā vēstures grāmatu plauktā ieraudzīju jau ļoti sen latviešu valodā izdoto baltkrievu rakstnieces Svjatlanas Aleksijevičas grāmatu “Čornobiļa. Lūgšana”. Zināju par rakstnieci, kuŗa 2015. gadā saņēma Nobela prēmiju, zināju, ka latviešu valodā izdota arī viņas “Sievietes kaŗā”, biju skatījusies arī intervijas ar viņu ukraiņu TV kanālos un zināju arī to, ka viņa bija spiesta doties trimdā pēc tam, kad Lukašenko uzurpēja varu pēc zaudētajām vēlēšanām. Aleksijevičas grāmatas ir aculiecinieku stāstījumi, vienkārši, patiesi un īsti.

Pārskjirstot grāmatu uzreiz, jau pirmajā nejauši atšķirtajā lapā izlasītais stāsts bija tik šokējošs, ka

no medniekiem atceras kucēnu, kuŗš izrāpies no aizbērtas bedres un iebāzts atpakaļ un apbērts ar zemi. Kāds – bruņurupuci, kuŗš palicis dzīvs, jo pārbraucot pāri ar UAZ priekšējo riteni, bruņas nav saplusušas. Zirgus nav šāvuši, govi ar teliņu arī pažēlojuši. Zirgi izturējuši visilgāk, līdz vilki viņus apēduši. Suņus sākumā bijis viegli nošaut, jo viņi skrējuši uz cilvēka balsi, kaķi bijuši veikli, netīri, izkāmejuši, bet metušies prom ļoti ātri.

Lasīju un domāju, ka ar racionālo prātu pusi to visu vēl kaut kā var mēģināt attaisnot – neviens jau īsti nezināja, ko darīt ar radioaktivitāti saindētajās teritorijās. Viss dzīvais bija jālikvidē, jo varēja to aiznest tālāk, varēja būt baisas mutācijas. Nezinu, vai tas bija pareizi un vai varēja darīt citādi.

Ukraina. Izbraucot no Bučas uz Irpiņu, redzams savdabīgs memoriāls – sadegušo automašīnu kapsēta. Ar šīm automašīnām iedzīvotāji mēģināja evakuēties uz Kijivu, bet tas neizdevās apšaudes dēļ. Uz vairāku automašīnu durvīm ir uzzīmētas saulespuķes. Uz vienas automašīnas durvīm rakstīts: “Puķes cerībai”, un tas ir darbs projekta “Flowers for Hope” ietvaros. Ukraiņu mākslinieki šajā projektā kā galveno māksliniecisko elementu izmanto ukraiņu pretošanās un cerības simbolu – saulespuķes // Foto: Meduza

bija ieņēmuši Maskavas Dubrovkas teātri mūzikla “Nord-Ost” laikā, un sāka triecienuzbrukumu, lai atbrīvotu zālē esošos cilvēkus. “Nord-Ost” bija pirmā un lielākā ķilnieku krīze Maskavā Vladimira Putina vadības laikā. Kā zināms, trīs dienas teroristi turēja par ķilniekiem gandrīz 1000 cilvēku, pieprasot Krievijas karaspēka izvešanu no Čečenijas. Naktī uz 24. oktobra sākās pārrunas ar teroristiem. Kaujinieki atbrīvoja dažus desmitus cilvēku – viņu vidū arī astoņus bērnus. 26. oktobra rītā sākās specdienestu triecienuzbrukums. Teroristu un ķilnieku iemidzināšanai specvienība iepludināja teātra telpās speciālu gāzi. No tās gāja bojā ne tikai 40 teroristi, bet arī 130 ķilnieki. Gāzes sastāvs netika atklāts ne toreiz, kad mediķi centās palīdzēt cietušajiem, ne arī turpmākajos gados, un nav zināms arī šobrīd.

Nezēlīgais karš Ukrainā, Krievijas kodoluzbrukuma draudi un balansēšana uz galējā riska robežas Zaporīžjes AES, arī nesaprotīgā un klaji bīstamā rīcība bijušajā Čornobiļas AES, liek atcerēties kādu citu, daudz senāku traģēdiju, kas satricināja visu pasauli.

1986. gada 26. aprīļa naktī nogranda sprādziens Ukrainā, Čornobiļas atomelektrostācijas 4. blokā, netālu no Baltkrievijas robežas. Radioaktivitāte 200 reizi pārsniedza radioaktivitāti Hirosimas un Nagasaki bombardēšanas laikā. Tā bija lielākā kodolkatastrofa miera apstākļos pasaules vēsturē. Pat vēl vairākas dienas pēc avārijas padomju režīms centās noslēpt visu, ko vien iespējams, tā apdraudot ne tikai Ukrainas un Baltkrievijas iedzīvotājus. No visas toreizējās Padomju Savienības tika mobilizēti tūkstošiem cilvēku, arī no Latvijas. Notikušais ir

aizrāvās elpa. Tā bija nodaļa ar mednieku stāstiem, kuŗiem lika iet un no cilvēkiem atbrīvotajās teritorijās nošaut visu dzīvo, izņemot tur palikušos cilvēkus. Arī putni mežā bija jānošauj. Kā vēlāk kļuva zināms, sādžas tika apļentkas, kaŗavīri visus sadzina autobusos un aizveda – it kā uz dažām dienām. Palika visi mājdzīvnieki, arī zelta zivtiņas akvārijos un bruņurupuci. Kaķi skatījās acīs, suņi gadoja un skrēja pakaļ. Kaŗavīri bija nikni, lamājās un šāva uz suņiem. Palika arī visi mājlopi, daļa ieslēgti kūtiņās: zirgi, govīs, cūkas, vistas, truši un nutrijas. Neko nedrīkstēja ņemt līdzī. Viņi visi bija jānošauj.

Vīri atcerējās daudz. Katru dienu esot piedzērušies līdz nomaņai. Kāds TV operators, kas braucis līdzī, lai nofilmētu “mežacūku ar trīs galvām” raudājis kā bērns, kāds milicis sajucis prātā. Viens

Un tad atšķīrās cita grāmatas lappuse ar kāda mobilizētā radioaktivitātes tīrītāja foto, kuŗam bija ne tikai jānogalina, bet arī jāpārok viss, izņemot cilvēkus. Fragments no viņa stāstītā: “Es redzēju cilvēku, kuŗa acu priekšā apglabāja viņa māju... (pieceļas un pieiet pie loga). Palika svaigi uzbērtas kaps... Liels tainstūris... Apglabāja aku un viņa dārzu... (klusē). Mēs apglabājam viņa zemi...”

Kopš šīs baisās traģēdijas ir pagājuši 36 gadi. Un atkal režīms cenšas apglabāt Ukrainas cilvēkus un zemi.

Šī publikācija sagatavota ar Mediju atbalsta fonda finansiālu atbalstu no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem. Par publikācijas saturu atbild biedrība “Laiks-BL”

MAF
Mediju atbalsta fonds

“Labas cerības nepārprotami ir”

PBLA priekšsēdis Pēteris Blumbergs intervijā Ligitai Kovtunai

Vispirms – jūsu vērtējums par aizvadītajām 14. Saeimas vēlēšanām?

Uzskatu, ka varam būt gan darīti – ir sasniegta iespēja izraudzīt stabilu, drošu, uz Rietumiem orientētu Latvijas valdību, kuņas plāni un nostādnes saskan ar ārzemēs mītošo latviešu prioritātēm. Un tas ir pats svarīgākais šābrīža ģeopolitiskajā situācijā.

Un tomēr – es neslēpšu sarūgtinājumu par ārzemju latviešu zemo līdzdalību. Kritums ir liels, no 24% balsstiesīgo iepriekšējās uz 16% šajās vēlēšanās. Kā to skaidrojat?

Paskatīsimies absolūtos skaitļus – 32 tūkstoši iepriekšējās, šajās – 26 tūkstoši. Kritums – 18%. Manuprāt, tas nav tik kritiski daudz, ņemot vērā, ka tautiešu kopiena ārzemēs samazinās. Arī ALAs biedru skaits ir sarucis par apmēram tiem pašiem 18%. Pavaicājiem trimdas draudžu vadītājiem, kā ir ar apmeklējumu, un viņi jums pateiks to pašu.

Esmu sīkāk analizējis rezultātus un konstatējis, lūk, ko – dažās Amerikas pilsētās, piemēram, Indianapolē nobalsoja vairāk cilvēku, Bostonā – tikpat, cik iepriekš. Čikāgā, savukārt, samazinājās par kādu simtu. Kāpēc? Viens no iemesliem noteikti ir tas, ka Amerikā šogad bija par desmit vēlēšanu iecirkņiem mazāk nekā citus gadus. Floridā, St. Pētersburgā, pirms četriem gadiem nobalsoja vairāk nekā simt balsstiesīgo, šogad mēs viņus “zaudējām”, jo te nebija iecirkņa. Īrijā un Anglijā balsotāju skaits nokritās par pusi, jāteic gan šis skaits sakrīt ar to, kas iepriekš bija balsojuši par populistu partijām...

Sarunās ar latviešiem pieminētā Floridas pilsētā, piemēram, saklausīju neapmierinātību ar jaunievedumu – pasta balsošanu, kas bijusi pārlieku sarežģīta vecākajai paaudzei. Neapmierinātas balsis nākušas arī no Austrālijas.

Jāatzīst, ka šis jaunievedums tomēr vērtējams kā pozitīvs, cita lieta, ka pati pasta balsošanas procedūra vēl ir jāpilnveido un jāuzlabo, jāpadara pieejamā un vienkāršāka. Būtu ātrāk jāievieš elektroniskā balsošana, kad cilvēks var izdarīt savu izvēli, vienkārši piespiežot datora pogu. Tas jau notiek Lietuvā un Igaunijā. PBLA savā turpmākajā darbībā noteikti pievērsīsies šiem jautājumiem.

Tā būtu viena puse – balsošanas procedūra. Bet ir arī otra, ne mazāk svarīga – aģitācija, kam šajās vēlēšanās, kā norādīja līdzšinējā Centrālās vēlēšanu komisijas priekšsēde Kristīne Bērziņa, nebija paredzēti pietiekami daudz resursu. Laiks cītīgi aģitēja katrā numurā kopš marta mēneša...

Paldies par jūsu darbu, tostarp par PBLA priekšvēlēšanu aktivitāšu popularizēšanu gan *Laika*, gan *Brīvās Latvijas* slejās! PBLA veiksmīgs bija projekts “JāBalso”, par ko liecina apm. 10

Pēteris Blumbergs: “Savā pieredzē, darbojoties galvenokārt ar Latvijas valsts iestādēm, ar Ārlietu un Kultūras ministrijām, vienmēr esmu bijis ļoti pozitīvi iespaidots par to, cik gudri un pārlicinoši strādā to vadība. Arī ES valstu vidū Latvijas rezultāti ir labi, ļoti labi, lai gan Igaunija un Lietuva mazliet apsteidz. Domājot par iemesliem, – korupcijas rādītāji tomēr joprojām ir augsti, un tas arī ir viens no jautājumiem, kas paturams PBLA tuvākajā redzeslokā. Ārzemju investori sagaida drošus, paredzamus rezultātus, un tas tiešā veidā ietekmē mūsu valsts tautsaimniecību un attīstību. Latvijai vēl ir daudz mājasdarbu, taču labas cerības nepārprotami ir.”

tūkstoš cilvēku “pieslēgšanās” mūsu diskusijām, kā arī 25 tūkstoši mūsu projekta mājaslapas apmeklējumi. Protams, sagaidājam vairāk balsotāju. Nevar neņemt vērā arī gluži objektīvos faktorus – ārzemju latviešu sabiedrības novecošanos un pēdējās pagurumu, varbūt pat apātiju. Tas ietekmējis ne vien līdzdalību vēlēšanās, bet arī tiešo jeb “maizes darbu” un sabiedrisko darbu.

Četri gadi aizskries ātri, un situāciju vērst par labu jāsāk jau šodien. Visu cieņu ALAs aktīvistiem, kuri jau sparīgi “ieskrējušies”, kā to vērojam organizācijas 71. kongresā. (Saruna notiek Bostonā, 15. oktobrī – L.K.). Klausoties, piemēram, prof. Dauna Auera spilgto pēcvēlēšanu situācijas vērtējumu ar vizuālo pārskatu jeb rezultātu karti, atkal satrauc situācija Latgalē, kur visvairāk balsu atdots par krievisko “Stabilitātei!” Starp citu, šī partija bijusi arī Northamptonas, Anglijā, balsotāju simpātiju lokā.

Kad PBLA valde aizvadītajā vasarā, jūnijā, pulcējās Rīgā, mēs jau runājām par to, ka 2023. gadā vienai no sēdēm jānotiek Latgalē. Man pašam ir labi kontakti ar Rēzeknes pašvaldības cilvēkiem, situācija Latgalē mums nav sveša un neiepatīta. Turklāt – arī jūsu avīzēs tika plaši aprakstīti Amerikas latvieša Juŗa Bļodnieka ceļojumi pa Latgali sakarā ar filmu par viņa leģendāro auto “Valiant” un latviešu jaunās paaudzes protestiem, iestājoties par brīvu Latviju. Redzējam, ka atsaucība, īpaši jaunās paaudzes vidū ir liela, ļoti liela.

Tā kā PBLA par savu pienākumu un goda lietu uzskata pielikt savus spēkus tieši to Latvijas problēmu risināšanā, kas ir pašas aktuālākās, mūsu dienakārtībā noteikti būs Latgale.

Tā ir ļoti laba ziņa – jūs palīdzēsiet labot iepriekšējos gadus ielaisto! Atliek vien atminēties, ka TV torni, svarīgāko informācijas “spici” Latgalē atklāja Egils Levits, sākot savu darbu Valsts prezidenta poste-

nī, tātad pirms trīsarpus gadiem...

Atgriežoties pie aizvadīto vēlēšanu “mācībām” – es tomēr uzskatu, ka nedrīkst izlaist no redzesloka jautājumu par vēlēšanu iecirkņiem ārzemēs. Mēs pazaudējām pārāk daudz balsu, pēc manām aplēsēm, ap 600, ņemot vērā balsotāju skaitu laikā, kad iecirkņu bija par desmit vairāk. Nedomāju, ka visi viņi balsoja pa pastu. PBLA un dalīborganizācijas noteikti var darīt vairāk, lai šos iecirkņus un tajās strādājošos nodrošinātu un sagatavotu darbam. Līdz šim tie strādāja kā ieeļļots mehānisms, kā pats par sevi saprotams, nu redzam, ka jāsniedz palīdzība. Varbūt jau savlaicīgi jāsāk apmācīt, piemēram, IT speciālisti, kas šogad izrādījās problēma. Varbūt tādi jau ir, tikai laiks jāatrod? Īsāk sakot – vēlēšanu iecirkņi ārzemēs ir vajadzīgi.

Un vēl par citiem PBLA lielajiem darbiem. Tuvojas 10. – jubilejas PLEIF – Pasaules latviešu ekonomikas un inovācijas forums.

To plānojam uz Dziesmu svētku laiku nākamvasar. PLEIF idejas autors Jānis Kukainis arī bija šos forumus iecerējis rīkot Dziesmu svētku laikā – viņš zināja, ka tieši tad Rīgā ierodas visvairāk ārzemju latviešu. Jubilejas PLEIF iekritis tieši tajā laikā, kad man lemts būt par PBLA priekšnieku, tāpēc ar lielu atbildību jau sāku plānot, ir aprišes, manuprāt, izcilai speciālistu komandai jeb rīcības komitejai. Sadarbosimies ar aktīvistiem no kustības “Red Jackets”, ar ieinteresētiem Amerikas latviešu uzņēmējiem un, protams, strādāsim ciešā sazobē ar Ārlietu ministriju. Vēl nav līdz galam noformēta PLEIF tēma, bet ir iecere apkopot un atkārtot labākās paneļdiskusijas no iepriekšējiem gadiem, pievienojot tiem turpinājumu jeb rezultātu. Kā zināms, visi iepriekšējie forumi ir rezultējušies ar konkrētiem biznesa kontaktiem un panākumiem. Citiem vārdiem sakot, izveidosim pārskatu par iepriekšējo darbu, uz kā būvēt turpmāko. Svarīgs aspekts būs arī skats uz Latviju pēc kara Ukrainā, kā tas mainīs dzīvi Latvijā, tostarp tautsaimniecību. Varbūt Rīga būs kļuvusi par Austrumu biznesa metropoli? Turklāt – kā droša vieta, ņemot vērā NATO klātbūtni mūsu reģionā.

Priekšvēlēšanu laikā nācās dzirdēt un lasīt daudz negāciju par Latvijas attīstības gaitu, politisko spēku pārstāvji bagātīgi šķiedās ar pārmetumiem valdībai, neatceroties vai neko labu. Toties Amerikas latviešu atvases Filips Kļaviņš un Raimonds Slaidiņš, kuŗu biznes audzis un plaucis kopā ar atjaunoto Latviju, skaidri pasaka: “Latvijas gaita ir veiksmes stāsts...”

Tā ir arī mana pārlicība! Savā pieredzē, darbojoties galvenokārt ar Latvijas valsts iestādēm, ar Ārlietu un Kultūras ministrijām, vienmēr esmu bijis ļoti pozitīvi iespaidots par to, cik gudri un pārlicinoši strādā to vadība.

Arī ES valstu vidū Latvijas rezultāti ir labi, ļoti labi, lai gan Igaunija un Lietuva mazliet apsteidz. Domājot par iemesliem, – korupcijas rādītāji tomēr joprojām ir augsti, un tas arī ir viens no jautājumiem, kas paturams PBLA tuvākajā redzeslokā. Ārzemju investori sagaida drošus, paredzamus rezultātus, un tas tiešā veidā ietekmē mūsu valsts tautsaimniecību un attīstību. Latvijai vēl ir daudz mājasdarbu, taču labas cerības nepārprotami ir.

Šī publikācija sagatavota ar Mediju atbalsta fonda finansiālu atbalstu no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem. Par publikācijas saturu atbild biedrība “Laiks-BL”

MAF
Mediju atbalsta fonds

TRIMDAS PERSONĪBU MĀJUPCEĻŠ

ĢIRTS SALNAIS
Mūža šķeti un meti

Emu dzimis 1906. gada 28. jūlijā. Vecāki: māte – Milda, dzim. Kļaviņa, – pirmā latviešu patstāvīgā klavieru būvētāja Jura Kļaviņa un viņa sievas Ievas meita, nītauriete. Mans tēvs – Voldemārs – lubānietis, veiksmīga amatnieka, dārznieka, bet neveiksmīga veikalnieka Jura Salnā dēls; tēvamāte – Anna, dzim. Kļaviņa, inčukalniete.

Milda un Voldemārs – pazīstami 1905. gada latviešu revolucionāri – tika cara valdības vajāti, arestēti, 1907. gadā notiesāti ar cietuma un izsūtīšanas sodiem (uz Sibīriju). Milda pēc nonākšanas mūža nometināšanā Verchojanskā 1910. gadā izbēga, caur Vakareiropu nokļuva ASV, kur apceļoja latviešu kolonijas, lasīdama lekcijas un darbodamās kā žurnāliste. Voldemārs pēc sešu gadu spaidu darbiem izbēga no trimdas Irkutskas apgabālā un caur Rīgu nokļuva ASV. 1913. gadā strādāja kādā šrapneļu rūpnīcā un rakstīja socialdemokrātu presē. Sākoties revolūcijai Krievijā, Salnie nekavējoties ieradās Tāļajos Austrumos, kur Voldemārs kļuva par Latviešu nacionālās padomes priekšsēža biedru, abi piedalījās Imantas pulka organizēšanā. Viņi atgriezās Latvijā 1920. gadā. Kopš tā laika Milda strādāja par žurnālisti (Latvijas Telegrafa aģentūras vice-direktore, *Associated Press* u. c. angļu un amerikāņu laikrakstu līdzstrādniece un dažu Latvijas nedēļas laikrakstu redaktore). Voldemārs bija gan Saeimas loceklis, gan mimistrs, gan dažādu Latvijas delegāciju vadītājs. Bija pēdējais brīvās Latvijas

Lilija Salnā

sūtnis Skandināvijas valstīs, kur arī (Stokholmā) beidza mūžu. Politiski mani vecāki piederēja Margēra Skujenieka grupai.

Pēc sākumā minētiem notikumiem 1907. gadā Salnā dēli – vecākais – Ģirts un jaunākais – Ārijs – nonāca vecmāmiņu gādībā. Ģirts pie tēva, bet Ārijs pie mātesmātes. Ārijs mira Krievijā Pirmā pasaules kara bēgļu gaitās, un Milda un Voldemārs Salnais, atgriezušies no trimdas, satika Ģirtu 14 gadus vecu jau beigušu pamatskolu.

Mana mūža pirmais posms aizvadīts Lubānas ezermalā, Lubānas pagasta Lakstienas "Pauru" mājās, ap trešdaļu kilometra no parastās ezera pavašā un rudens plūdu līnijas, kuŗa dažu labu gadu izguda, paliem ielaužoties auglīgo mālzeses tirumu lejākajās vietās, apslīcinot ražu un sagandējot ganības. Manas bērības izpriecās – ganu un siena piekopsanas darbu gaitas cieši saistījās ar mūsu klānos

tālu izmētātiem pļavu gabaliem un ganībām t. s. Aizpurvēs, kas atradās pretējā virzienā – pāra kilometru no mājām pie Meirānu pagasta robežas.

Šī sabiedriskā un Salno ģimenes iekšējās dzīves atmosfēra, blakus varbūtējām iedzīmtām īpašībām, bijusi pamats mana rakstura veidošanā, rakstura, kuŗa netrūkst ne ļaunu, ne labdabīgu pazīmju, bet kas – gan bieži grīlodamies – tomēr kaut kā noturējies trauslajās laba un ļauna robežās, vismaz tiktāl, ka ar kriminālo policiju nav bijis darišanu.

Ja mani kas vispār dzīves tecējumā nešķīsti kaitinājis un aizskāris, tas bija studenta dienās, kad kāds mani apzīmēja par "memmes" jeb "ministra dēliņu", jebšu man trūcis jebkādu iespēju tikt tik laimīgā lomā. Kā mazu "trimdinieku",

nē. "Pauros" bija savi darbi un darbiņi darāmi darba dienās, un atpūtas laikos jeb svētdienās – šādas tādas "blēņas" – plašs jēdziens, kuŗā ietelp lasīšana vai ciemos braukšana, un bērniem – kā man – arī "istās blēņas", vai

un drīz vien lasīju. Sešgadīgs, sākams iet skolā, ļoti ātri ielauzījies arī krievu valodā. Lasāmvielas netrūka: mana tēva reālskolas grāmatas, Olgas gādātā daiļliteratūra latviski, Jāņa abonētie krievu žurnāli, kam pielikumos nāca līdz gan Ļeva Tolstoja, gan citu ievērojamu pasaules rakstnieku darbi. "Kaŗu un mieru" izlasīju, gan nos iedams, tāpat daudzus citus daiļdarbus. Nemēģināsim apgalvot, ka 10 – 11 gadīgais būtu spējis pilnam sagremot smago vielu. Dažos literatūras pamatjēdzienos mani allaž apgaismoja Olga, kas ne vien kaislīgi lasīja, bet dažkārt prata pelnīties ar literatūru. Pati būdama dzīvespriecīga jauna meiča, viņa mēdza stāstīt sanākušajiem

Tajos gados pirms Pirmā pasaules kara Pauros grozījās plaša un dažāda sabiedrība, gan vietējie, gan mana tēva un Konstances (kas arī kādu laiku skolojās Rīgā) draugi rīdzinieki. Pēdējie mani bezgala pārsteidza tikai vienu reizi – atvezdami ciemakukulim rožaini sārta cūkas šķiņķi. Dienām ilgi (kautnēdamies izrādīties par muļķi lielajiem un paprasīt) nevarēju vien nobrīnīties, kuŗā vietā cūkai varētu augt tik skaista gaļa? Nē, "Pauros" tik smalku cūku, likās, gan nebija. Citādi, rīdziniekiem esot ciemos, aizritēja jauki vakari laivās uz ezera līdz agrām rīta stundām, skatot dziesmām un tēvabrāļa Jāņa taisītām cītarām un vijolēm. Es biju līdz un gluži nemanot – tā sakot – aplīpu tautasdziesmu melodijām un vārdiem; tāpat sāku čīgāt vijoli, ganos ejot, bieži dodams koncertus ganāmpulkam. Par manām dziesmām, polkām un valšiem govīs neizrādīja ne aicinājumu, ne sajūsmu, toties mans lopu superintendants Maksis Linders (nesajauciet ar

Ģirts Salnais ar meitu Astrīdi un dzīvesbiedri Liliju

kas divus gadus palicis bez vecākiem, neapšaubāmi mūsu ģimenes loceklī mani milēja, kaut šī vārda jēga atklājās tikai viņu darbos, nekad nelietojot šo svēto vārdu, kas sen jau tā novazāts, ka būtu izgudrojams kāds cits. Kad nonācu "Pauros", cariskās policijas un kazaku pātaga draudīgi karājās virs manu tēvamāsu, tēvabrāļu, bet sevišķi tēvamātes pleciem. Kā viņai pratināšanās izdevies pārliecināt uradņiku un kazakus, ka "šis ir viņas pašas jaunākais dēls", tā palikusi vēl šodien nenoskaidrota mistērija. Katrā ziņā – gandrīz neiedomājama "pārskatīšanās", manā gadījumā, toreiz pierādījis mana tēva draugs, toreizējais Lubānas ev. lut. draudzes mācītājs Voldemārs Maldonis, ierakstīdams mani ar nepareizu vārdu draudzes grāmatās... Neapšaubāmi – manas dzīves pirmais posms (līdz 9. dzīvības gadam) ritējis ļoti laimīgos apstākļos un bērnam svētīgā gaisot-

Arnoldam – iedzeršana. Ja manī būtu mitušas kādas smalkas tieksmes vai talanti, kas iedzīmti, tie mūsmājās varēja gūt itin derīgu barību. Tā stāstīja, ka lasīt esot iemācījies ļoti agri, – aiz... greizsirdības. Ģimēnē bija pieņemts audzudēls Roberts, kam "galvas darbi" nebija stiprā puse. Kādam no lielajiem viņu mācot, es turpat dzīvojos apkārt

jauniešiem nostāstus un pasakas, grūtos brīžos saņemdamā no klausītājiem kā honorāru no klausītājiem palīdzību virtuves un kūts darbos. Jo palīdzība bija spiedīgāka, jo Olgas tēlojumi kļuva interesantāki un visbiežāk šaušalīgāki. Kad stāsts bija līdz galam, darbi arī bija apdarīti, bet dažs klausītājs, ka bez pavadona atteicās iet mājās.

tolaik slaveni aktieri) gan nespēja izturēt manus priekšnesumus un, asti ierāvis, laidās mājup. Nu, bet viņš bija bastards, – vilka un asinssuņa krusttojumam mans tuvākais un labākais draugs. Draugi parasti nespēj paciest drauga talantus.

(Turpinājums 15. lpp.)

TRIMDAS PERSONĪBU MĀJUPCEĻŠ

(Turpināts no 14. lpp.)

1914. gada vasarā, it kā nelabumam par zīmi, mūsu tūrumi solīja neredzēti labu ražu; piena lopu pulks spīdēja un laistījās; lielajā ābeļdārzā zari lūza augļu pārpilnībā; jānogāji mirdzēja kā sarkanu rubīnu klēpji un dzeltenās plūmes vizēja kā milzīgas dzintara asaras, bet tajā vasarā serbu students Princips (!) Sarajevo, Balkānos, izšāva uz Austro-ungārijas kronprinci Ferdinandu, un nākamos četros piecos gados visa pasaule šķīta apgriezīamies otrādi. Pirmais pasaules karš saplosīja arī mūsu māju dzīvi. “Pauros” palika tikai vecmāmiņa, Olga un es, “vienīgais vīrietis”. Dzīve pārvērtās murgā. Abi ar Olgu arām sakaltušos māla kalnus, asaras valdīdami, stiepām sienu gubas uz kaudžu vietām staigājās pļāvās.

Pa tam pasaulē mainījās varas; latviešu zeme uz laiku bija pārvērsta krievu un vācu kaujas laukos, kulminējot lielinieku terora šausmās, kas mūsu apgabalā – Vecgulbenē slepkavoja proletāriāta vārdā, bez kārtas un šķiru atšķirības, bet Lubānas klānos pamazām radās zaļie partizāni. Ziņa par neatkarīgas Latvijas nodibināšanu apmulsināja, – baigajos notikumos nebija lāga paticama, kad salīgā sprikstošā ziemas dienā, turpat aiz dārza žoga, uzkalnā dižojās sarkanarmijas jātnieku bataljons. “Nelāga joks,” kāds smīnēja. Vecmāmiņa grozījās galvu. Mūžīgā ticība labam, šķīta, viņu pašu kaitinām, bet tomēr atrada vārdus: “Nez’ kur tagad Voldis un Milda? Varbūt viņi arī kaut ko dara...”

“Nu no Amerikas jau nu gan neviens neskries atpakaļ krievu putrā galvu karsēt,” teica skeptiski kaimiņš. Bet no tuvu, uzticamu radu mājas atnāca jauna cerība un ticība: “Vienu nakti apkārtne bijis Oskars Kalpaks. Aicinājis nepadoties izmisumam. Viss beigšoties labi.” Un tad cerība mūs atmodināja kā no pusnāves – ieradās latviešu nacionālās armijas daļas. Vecmāmiņa jauca milzīgā koka vāti baltu miltu javu un lika mani pie mīcīšanas. Viņas ģimene pēkšņi atkal bija pieaugusi par deviņām galvām – jautri, zobgalīgi latviešu puīši. Viens, šaubīgi apskatījis manu ganuzēna sadriskāto uzvalciņu, pameta mīkstas un siltas ādas bikses. Varēju tanis ienirt līdz ausīm. “Lielais Kārlis” bija par mani divreiz gaņāks.

Man Latvijas atbrīvošanas karš sākās zem laimīgas zvaigznes. Skeptiķu pareģojumi arī nepiepildījās. No Arveda Švābes pienāca ziņa, ka Milda un Voldemārs Salnie ir jau Tālajos Austrumos un ar Imantas pulku atgriežas mājās. Kāds ļoti svarīgs posms bija noslēdzies mūs valsts dzīvē un sākās jauns, kuŗa vadmotīvs bija brīvība. Latviešu brīvība! Gadsimtu sapnis. Laimīgā paauzde! Tiem latviešiem, kas laimi neieskata tikai savā materiālā situācijā, bet savā gara neatkarībā, iekļautā

savas tautas dzīves un kultūras īpatno ideālu attīstības iespējās un nacionālā gaisotnē – tiem – kā toreiz, tā tagad, tā nākotnē – latviešu brīvvalsts ideja bijusi, ir un paliks negrozāma daļa no personiskās laimes priekšnoteikumiem.(..)

Uzrādot zināmas talanta pazīmes, mani radās neatvairāma apsēstība, kā rakstīt, tā spēlēt teātri. Vidusskolā sacerēju pāris tādas Šekspīra apmēra traģēdijas, nodarbinādams Rīgas Vērmanģdārzā vai visus sengrieķu dievus. Tā kā rakstiju pantos, tad pēkšņi sapratu, ka man pilnā mērā trūkst “dzejiskās dzirdes”. Tā laikus laidu poēziju papīrkurvī. Bija jāpaliek pie prozas, un 40 gados esmu uzrakstījis dažas ciešamas lappuses, kuŗu dēļ – kā pašam liekas – bijis vērts sēdēt pie galda dažādu labu nakti līdz rīta gaismai, jebšu beigu beigās – ik cilvēks kaut kādā veidā īpatni iekļaujas citu cilvēku sabiedrībā un ir citiem par bēdīgu piemēru.

Kritiķi par mani bijuši dikti dažādās domās. Un par to es sirsniņi pateicos taisnīgajam latviešu Dievam, kas viņiem devis tādu drosmi, kuŗu katrā gadījumā tiem gan nav izdevies parādīt. Latviešu literatūras kritiķu vidū ir dažas ļoti cienījamās personības, kam bijis allaž savs viedoklis, lai sodītu vai celtu. Ar vienu no viņiem man pilnam sakrita mani uzskatī, un es sirsniņi ilgojos viņa atziņas, bet kad 25 gadus vecs parādīju kādu stāstu, viņš, domīgi pagrozījis galvu, teica: “Aiznesiet uz Jaunākām Ziņām, tās to labprāt iespiedīs”. Es nenesu uz Jaunākām Ziņām. Kad gadus 12 vēlāk laidu klajā pirmo romānu “Okers”, šī vīra atsauksme nebija sodīga. Man bija jāgaida vēl 12 gadi, pa tam izdodot vairākas grāmatas, kamēr beidzot par vienu viņš gluži iepriecināts runāja kā par mākslu.

Mana mūža galvenās līnijās nav noklusējama teātra māksla, ko no agras jaunības dienām esmu periodiski piekopus – un allaž patērējis daudz laika tās teorētiskām studijām. Atskaitot milētājus, šo to esmu varējis spēlēt ar gluži labiem panākumiem. Šī arī bijusi mana mīlākā māksla, un esmu bijis aktieris kādas 11 sezonas. Taču teātris ir ļoti nežēlīgs, vismaz laika ierobežošanas ziņā, un, atkarībā no citiem, bieži izvēršas lielās mocībās. Man nepatika atdot ilgstoši brīvību saskaņā ar negrozāmiem līgumiem. Otrs – man reti kad ir t. s. “lampu drudziņš”, toties pēc izrādēm moka nežēlīgas morāliskas pagīras par katru sīkumu, ko neesmu paveicis kā nākas, kaut skatītājiem par to, protams, nav bijis ne jausmas.

Par spīti ļoti grūtajiem apstākļiem, kādos bija jāstrādā trimdnieku Vircburgas latviešu teātri, kuŗa mākslinieciskā vadība bija Lilijas Salnās rokās, šos četrarpus gadus jāpiemin ar gandarījumu. Kaut mūsu trupā trūka slavenu aktieru, tur bija ļoti talantīgi jaunie (Arija Skurstene, Maija Brachmane, Gunars Grieze, Jānis Zile), un režisorei

Latviešu rakstnieku grupa Rakstnieku dienās 1947. gadā, Vircburgā, Vācijā. No kreisās: 1. rindā Ģirts Salnais, Irma Grebзде, Jānis Siliņš, Pēteris Ērmanis, Rasma Galeniece, Jānis Kadilis, Zenta Liepa. 2. rindā Henrijs Moors, Teodors Zeltiņš, J. Miķelsons

Ģirts Salnais ar sievu Liliju un vecākiem Mildu un Voldemāru Salnais

izdevās izrādes noturēt godīgā mākslinieciskā līmenī. Uz šī teātra skatuves pirmo reizi parādījās T. Zeltiņa “Vilks Rīgā”, Ģ. Salnā “Meitene ar raksturu” un V. Kārklīņa “Sarkanvīns”. Teātris rīkoja sistematiski arī rakstnieku vakarus, kuŗus klausītāji bija ļoti iemīļojuši. Ansambļa darbam daudz palīdzēja mākslinieka Pēterā Rožlapas padomi.

Nu jau piecpadsmit gadus neesmu bijis uz skatuves, bet teātra nozīme mana mūža attīstībā nekādi nevar zust. Teātris mani saveda kopā ar Liliju Bironi, toreiz Latvijas Ceļojošā teātra aktrisi, un nu jau 33 gadus esam it laimīgi aizvadījuši savā likteņa rakstītā lūgā.

No Lubānas romantiskajiem klāniem, cauri Vācijas sabum-

botām pilsētām līdz tehnoloģijas elku apsēstām prērijām noiets gaŗš gabals. Būtu jāpriecājas, ja vismaz pa ceļam būtu padarīts kaut kas labs.

No grāmatas “Pašportreti”, sastādījis Teodors Zeltiņš. Grāmatu Draugs, 1965.

Klajā nācis “Ģenerāļa Kārļa Goppera fonda pamarku katalogs”

“Ģenerāļa Kārļa Goppera fonda pamarku kataloga” atklāšana notika šoruden Latvijas Okupācijas muzeja konferenču un izstāžu zālē.

Kataloga autors Zigurds Sviķis iepazīstināja ar grāmatas tapšanas gaitu un apskatīto tematiku, bet muzeja vēsturnieki – ar Ģenerāļa Kārļa Goppera nozīmi Latvijas vēsturē.

Pats autors par grāmatas tapšanu izsakās šādi:

“Visu savu apzinīgo mūžu esmu interesējies un krājis pamarkas. 2010. gadā radās iespēja iegādāties pamarkas no kāda slavēta latviešu krājēja. Ar to arī sākās mana interese par pamarkām. Šajā kolekcijā bija ļoti daudz pamarku no A. Jūrdža un K. Goppera fondiem un tādēļ

sāku pastiprināti interesēties par šo fondu darbību, uzdevumiem un izdotajām pamarkām. Abi minētie fondi darbojās ārzemēs, un radās doma ar šo fondu izdotajām pamarkām iepazīstināt arī Latvijas krājējus. 2017. gadā pabeidzu, un ir izdots katalogs par A. Jūrdža fonda izdotajām pamarkām. Turpināju darbu pie otra lielākā trimdas pamarku

latviešu fonda izpētes un apkopšanas un ir izdota grāmata “Ģenerāļa Kārļa Goppera fonda pamarku katalogs”. Grāmatā apkopotas fonda izdotās pamarkas no 1961. gada līdz 2022. gadam.

Mans mērķis šo grāmatu izdošanai ir saglabāt vēsturei fondu lielo darbību.

Ar pamarkām pasaulei ir stāstīts par Latvijas nelikumīgo okupāciju. Ģenerāļa K. Goppera fonda savu darbību vēl turpina. Tā kā fonda pirmās pamarkas iznāca 1961. gadā, ir ļoti svarīgi jau tagad objektīvi atspoguļot pamarku izdošanas laiku, tēmas, māksliniekus, kuri veidoja šīs pamarkas. Izpētes darbā lielu ieguldījumu deva bijušie un esošie fonda

darbinieki un viņu radnieki, kā arī trimdas latviešu kolekcionāri un pamarku veidotāji mākslinieki. Ar šo abu fondu pamarku izdošanu ir apkopota tikai daļa trimdā izdoto pamarku. Šie fondi ir populārākie, tomēr ir vēl daudz ārzemju latviešu izdoto pamarku, kurās arī jāpēta un jāapkopo.

Šis darbs būs ievērojami lielāks, jo materiālu meklēšana un izpēte sarežģītāka. Informācija par pamarkām nav tik pieejama. Bet esmu nolēmis, ka šo darbu turpināšu un mans mērķis ir apkopot un izdot pēc iespējas pilnīgāku ārzemēs izdoto latviešu pamarku katalogu. Tas tomēr ir ārzemēs dzīvojošo latviešu neatslābstošās cīņas un darba par Latvijas neatkarību apliecinājums.”

LAIKA GRĀMATA PIEDĀVĀ UN KO NU?!

Grāmatas “Un ko nu?!” autore Silvija Grigule Džonsa ir Īrijas veclatviete, Zaļajā salā nokļuvusi līdzīgi citiem latviešu bēgļiem pēc Otrā pasaules kara. Māte sešiem bērniem un 13 mazbērniem, Īrijas latviešu vidē atsaucīga ar savu pieredzi un zināšanām. Viņas grāmata ir vērtīgs mazāk zināmas latviešu trimdas stāsts, balstīts faktos. Šī ir vien otrā grāmata par latviešiem Īrijā, kur joprojām mīt un darbojas ievērojama latviešu kopiena.

Grāmata sarakstīta aizraujošā vēstījumā, balstīta faktos, atklājot arī vēsturisko un specifisko laikmeta fonu.

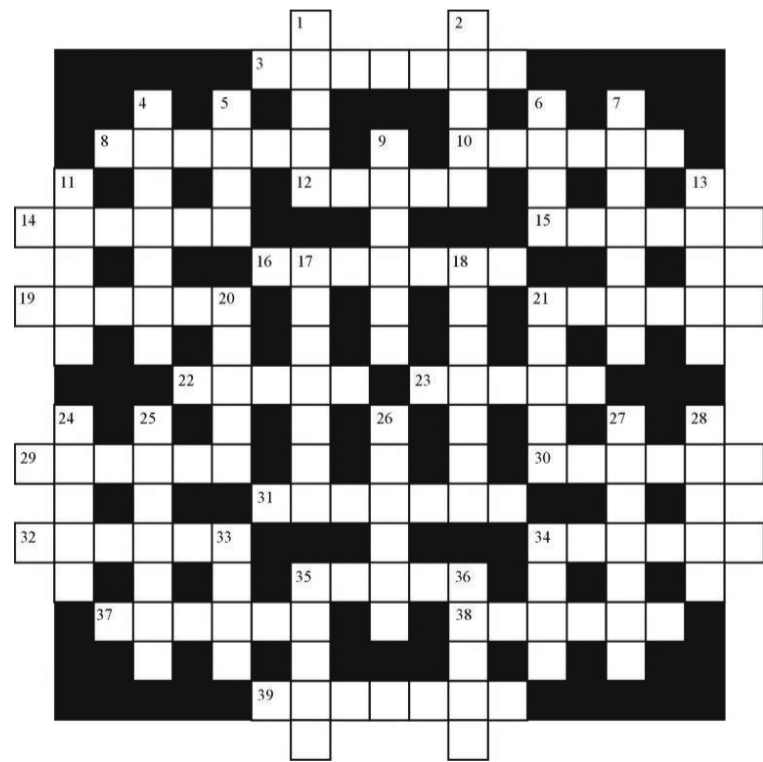
Cena 30,- USD

Grāmatas Jums piesūtīs pa pastu (t.sk. pasta izdevumi).

Rakstiet Inesei Zaķis 6051A Sun Blvd #604,
St. Petersburg, Florida 33715

KRUSTVĀRDU MĪKLA

Sastādījis KĀRLIS PĒTERSONS

Horizontāli: 3. Piena produkts. 8. Karpu dzimtas zivs. 10. Šķīdrie audi. 12. Asinsrites orgāns. 14. Izejviela alus ražošanai. 15. Rožu dzimtas augi. 16. Medicīniski aparāti. 19. Citronmētra. 21. Vieta izstādes eksponātu izvietojšanai. 22. Žāvētava. 23. Sermuļu dzimtas dzīvnieks. 29. Precīzs oriģināla noraksts.

30. Kaulaudu iekaisums. 31. Zivju konservi. 32. Taukvielām bagāta. 34. Vecaine. 35. Miltu un putrainu ēdiens. 37. Nelaba. 38. Noslēgums, beigas. 39. Vērtspapīri.

Vertikāli: 1. Raudzēts bezalkoholisks dzēriens. 2. Veiklas, straujas. 4. Dārzenis. 5. Zivs bez zvīņām. 6. Debess Ziemeļu pus-

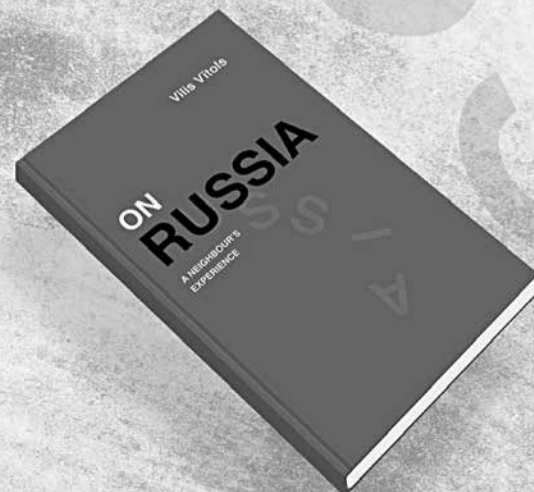
lodes zvaigznājs. 7. Mērcaurulītes. 9. No aitas piena gatavots siers. 11. Nelieli grauzēji. 13. Apdzīvota vieta Kuldīgas novadā. 17. Stumbra sukulenti. 18. Piļu dzimtas putns. 20. Ventas pieteka. 21. Lēcienā apmests kūlenis gaisā. 24. Sagriezti, izžāvēti kokosriekstu kodoli. 25. Divkose. 26. Daudzums. 27. Pamudinājums kādai darbībai. 28. Auss iekaisums. 33. Spēcīgs, brāzmais vējš. 34. Zodiaka zvaigznājs. 35. Liels dekoratīvs dārzs. 36. Nelielas čūliņas uz mutes gļotādas dažu slimību gadījumos.

Krustvārdu miklas (Nr. 41 atrisinājums).

Līmeniski. 4. Bakas. 5. Sīrups. 7. Tulpes. 10. Cieņa. 11. Lapene. 12. Rāiņas. 13. Estētes. 16. Lieste. 19. Kleita. 22. Smalkas. 23. Esteri. 24. Tembrs. 25. Krevete. 26. Asaras. 28. Saites. 30. Stilets. 35. Titāns. 37. Istaba. 38. Tosts. 39. Skalbe. 40. Nereta. 41. Rente.

Stateniski 1. Abscess. 2. Aknes. 3. Astarte. 5. Salate. 6. Ripa. 8. Pote. 9. Susuri. 14. Traperi. 15. Tiklene. 17. Irsis. 18. Terma. 20. Liesa. 21. Tērce. 27. Alatas. 29. Tabaka. 31. Testeri. 32. Taisnes. 33. Etna. 34. Rase. 36. Asūne.

IZLASI UN DĀVINI TIEM,
KAS NAV PIEDZĪVOJUŠI TO,
KO MĒS

Grāmata pieejama e-veikalos un grāmatnīcās

SPORTS

Porziņģis ar 20 punktiem palīdz "Wizards" droši uzvarēt "Pistons"

Nacionālās basketbola asociācijas (NBA) regulārā čempionāta spēlē otrdien, 25. oktobrī, Kristaps Porziņģis guva 20 punktus, palīdzot Vašingtonas "Wizards" ar 120:99 (28:25, 28:24, 29:26, 35:24) pārliecinoši apspēlēt Detroitas "Pistons". Porziņģis bija otrs rezultatīvākais "Wizards" rindās.

"Wizards" zaudē "Pacers"

Latvijas basketbolists Kristaps Porziņģis piektdien Nacionālās basketbola asociācijas (NBA) mačā izcēlās ar 22 punktiem, taču tas neglāba viņa pārstāvēto Vašingtonas "Wizards" no neveiksmes. "Wizards" savā laukumā ar rezultātu 117:127 (28:36, 32:39, 30:26, 27:26) atzina Indiānas "Pacers" pārkumu. Porziņģis devās laukumā starta piecīnīkā un spēlēja 30 minūtes un 56 sekundes, guva 22 punktus. Viņš arī izcīnīja sešas atlekušās bumbas.

Balcera meistarstīķis

Latvijas hokejists Rūdolfs Balcers no Floridas "Panthers" komandas iekļuvis Nacionālās hokeja līgas (NHL) nedēļas skaitāko vārtu guvumu TOP 15. Balcers NHL otrās nedēļas topā iekļuvis ar precīzo metienu pret Filadelfijas "Flyers", kad viņš viens pret vienu pretinieku vārtā pārspēja, izpildot metienu ar nūjas neērto pusi. Šī epizode ierindota devītajā pozīcijā. Šo sezonu Balcers iesācis ar diviem precīziem metieniem un vienu rezultatīvu piespēli septiņās spēlēs.

"Ventspils" uzvar un nostabilizējas otrajā vietā

"Pafbet" Latvijas – Igaunijas Basketbola līgas (LIBL) vice-lidere "Ventspils" savā laukumā ar rezultātu 90:76 (23:17, 24:18, 23:22, 20:19) uzvarēja Tallinas "Kalev"/"Audentes" vienību. Ventspils basketbolisti šajā sezonā uzvarējuši sešas no septiņām spēlēm, vienīgo neveiksmi piedzīvojot pret "VEF Rīga" komandu. Ar bilanci 6-1 kurzemnieki ir stabilā otrajā pozīcijā aiz līderes un turnīra favorītes Slobožanskas "Prometey". Latviju turnīrā pārstāv sešas komandas – "VEF Rīga", "Ventspils", "Ogre", "Latvijas Universitāte", "Valmiera Glass"/"Vidzemes Augstskola" un "Liepāja". Igaunija ir pārstāvēta ar deviņām komandām. Tāpat turnīrā sacenšas arī Ukrainas komanda Slobožanskas "Prometey". Ukrainas vienība LIBL sacensībās piedalās pirmoreiz.

Lasmanis ar "Aliens" apstājas "Elite Pro Quest" turnīra pusfinālā

Latvijas 3x3 basketbolists Kārlis Lasmanis, spēlējot kopā ar saviem komandas biedriem no "Big3" līgas vienības "Aliens", svētdien piedzīvoja zaudējumu "Elite Pro Quest" turnīra pusfinālā pret spēcīgo Serbijas

"Liman" ar 20:21 šajā turnīrā 14 komandas cīnījās par divām ceļazīmēm uz Rijādas "Masters" turnīru.

Plānots, ka nākamajā turnīrā – Nijomas "Super Quest" sacensībās Saūda Arābijā – Lasmanis spēles atkal Latvijas vadošās komandas "Rīga" sastāvā.

Merzļikins ielaiž četras ripas un tiek nomainīts pēc 40 minūtēm

Latvijas vārtsargs Elvis Merzļikins piektdien Nacionālās hokeja līgas (NHL) mačā ielaida četras ripas un tika nomainīts, viņa pārstāvētajai Kolumbusas "Blue Jackets", piedzīvojot zaudējumu Bostonas "Bruins" ar rezultātu 0:4 (0:1, 0:3, 0:0) Bostonas "Bruins". Viņa vietā vārtos stājās Daniels Tarasovs, kurš noslēdzošajā trešdaļā tika galā ar visiem sešiem pretinieku metieniem pa Kolumbusas vienības vārtiem.

Merzļikins un "Blue Jackets" cieš smagu sakāvi

Bet svētdien pa Elvīsa Merzļikina vārtiem pretinieks meta 53 reizes, un Elvīsa neglāba Kolumbusas "Blue Jackets" komandu no zaudējuma viesos ar rezultātu 1:7 (0:1, 1:3, 0:3), piedzīvojot trešo neveiksmi pēc kārtas.

RFS futbolisti zaudē Edinburgas "Hearts"

Latvijas čempionvienība futbolā RFS UEFA Konferenču līgas grupu turnīra pirmspēdējā spēlē viesojās pie Edinburgas "Hearts" un zaudēja ar 1:2. Pēdējā spēlē rīdzinieki pēc nedēļas mājās cīnījās ar Florences futbolistiem.

RFS grupu turnīrā debitēja ar negaidītu neizšķirtu 1:1 pret "Fiorentina", otrajā spēlē mājās ar 0:2 atzina "Hearts" pārkumu, kam sekoja bezvārtu neizšķirts pret "Bašakšeher" un zaudējums izbraukumā pret Stambulas komandu ar 0:3.

(Turpināts 20. lpp.)

PĒRK

Pērku meža, lauksaimniecības zemi. Tālrunis: +371 29386009.

LATVIJAS UNIVERSITĀTES FONDS

KOPŠ 2005. GADA VAIRĀK NEKĀ 4 000 ZIEDOTĀJU AR ZIEDOJUMIEM APLIECINĀJUŠI UZTICĪBU LATVIJAS UNIVERSITĀTES FONDAM

Atbalstīti vairāk nekā 2 000 čakli un mērķtiecīgi studenti, īstenoti 540 pētniecības un rekonstrukcijas – būvniecības projekti

IKVIENS ZIEDOJUMS IR SVARĪGS UN NOZĪMĪGS!
PALDIES PAR ATBALSTU!

"LU fonda stipendija sniedz būtisku atbalstu, lai domas par ienākumiem paliktu otrajā plānā, par būtiskāko mērķi studiju laikā izvīrot zinātņu, pētniecību. Saņemt stipendiju ir vienlaikus liels gods un izaugsmi veicinošs izaicinājums." Trīne Žagare, LU Vēstures un filozofijas fakultāte, Gustava Zemgala piemiņas stipendijas saņēmēja

Lai pārrunātu ziedojuma mērķus, lūdzam sazināties ar "Friends of the University of Latvia" valdes priekšsēdētāju Mārtiņu Andersonu
+1 415.617.9959 | tikunta@yahoo.com | www.friendslu.com

Latvijas Universitātes fonda izpilddirektori Lailu Kundziņu
+371 29212426 | laila@fonds.lu.lv | www.ziedot.lu.lv

Čeki izrakstāmi "Friends of the University of Latvia". Lūdzam sūtīt tos Mr. Peter A. Ragauss, 2120 Troon Road, Huston, Texas 77019, USA.
Fondam kopš 2012. gada ir labdarības organizācijas statuss(501©(3) charity).

LATVIAN AMERICAN SHIPPING LINE

Kravas pārvadājumi starp ASV un Latviju!

Visāda veida kravas sūtījumi: **pārcelšanās** (uz vai no Latvijas), **auto transports**, **gaisa kravas**. Arī kārtojām palīdzības sūtījumus **uz Ukrainu** (caur Latviju).

Rudens paku/grāmatu sūtījumu savākšana no 1.-17. oktobrim!
Datumiem skat. iepriekšējo LAIKA numuru un mūsu mājas lapu!

Zvaniet: 1-888-LATVIAN • Rakstiet: info@lasl.com • www.lasl.com

MATISS KUKAINIS

ADVOKĀTS AR TIESĪBĀM ASV UN LATVIJĀ.

- Mantošana.
- Īpašuma pirkšana un pārdošana.
- Meža apsaimniekošana un pārdošana.

Vaiņu iela 3, Rīga, LV-1050
e-pasts: matiss@ska.lv
+371 28390346

PĒRK DZĪVOKĻU NAMU

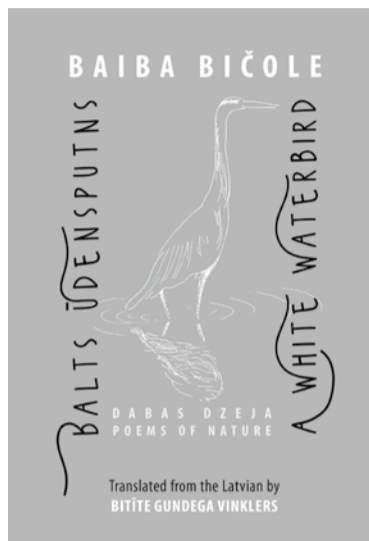
**Pērk daudzdzīvokļu namu vai tā daļu Rīgā;
**Namu apsaimniekošana, juridiskie pakalpojumi;

A.Batarags 201-788-5315 (NJ)
abatarags@optonline.net
A.Padegs 845-462-3317 (NY)
apadegs@optonline.net

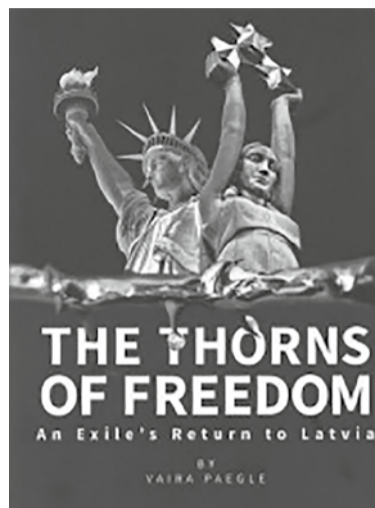

LAIKA GRĀMATAS

izdevumus Amerikā varat iegādāties, sūtot čeku
Inesei Zaķis: 6051A Sun Blvd #604, St. Petersburg, Florida 33715
Cenā iekļauti pasta izdevumi no Latvijas.

Baiba Bičole. Balts ūdensputns/
White Waterbird – USD 40,-

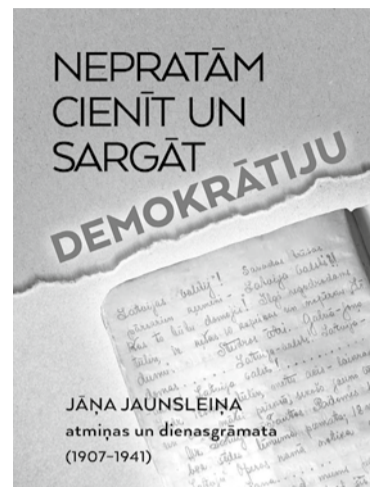
Vaira Paegle. *The Thorns of Freedom* – USD 20,-

Māra Celle. Mežaparka meitene uzaug Amerikā – USD 30,-

Anita Uzulniece. Mans kino un laiks 2. daļa – USD 45,-

Jānis Jaunsleinis. Nepratām cienīt un sargāt demokrātiju – USD 40,-

SARĪKOJUMI / DIEVKALPOJUMI

Sveicam!

Šoruden, septembrī, Kalifornijā gredzenus mija Roberts Rudzītis Jr. un *Tricia Hukill*. Roberts strādā par pilotu pie *Silver Airways*, *Tricia* ir studentu uzņemšanas direktore Kalifornijas Aeronautikas universitātē *Bakersfield, CA*.

Lai saskanīga un laimīga Jūsu laulība!

SARĪKOJUMI

Redakcija lūdz lasītājus sazināties ar sarīkojumu un dievkalpojumu rīkotājiem, precīzējot, vai paredzētie sarīkojumi notiks vai arī tie ir atcelti!

PRIEDAINE (NJ)

Latvijai 104! – Valsts svētku svinības Priedainē. 20. nov. plkst. 12:00. Svētbrīdis, Goda viesis Juris Bļodnieks, Filma "Valiant!" Diskusijas un atmiņas. Siltas pusdienas. Ieeja \$ 35, bērniem \$ 30.

NUJORKA

Salas Baznīcā: 4 Riga Lane, Melville NY svētdien, 6. novembrī, dievk. 10:30. Sekos Rudens sarīkojums, uzstāsies tautasdeju kopa "Jumalīte", sekos siltas pusdienas, kafija, izloze "Uz kārā zoba" Laipni ielūdz Salas novada dāmu komiteja.

Latvijas Valsts svētki Ņujorkā svētdien, 13. novembrī, 12:00 pp. Ņujorkas ev. lut. draudzes telpās Jonkeros: 254 Valentine Ave, Yonkers. Programmā: Latvijas pilnvarotais vēstnieks ANO Andrejs Pildegovičs: "Latvijas Valsts svētki Krievijas un Ukrainas kara laikā". Ņujorkas latviešu koris un skolas; tautasdeju grupas "Jumalīte" un "Mazais Jumis". Kafijas galds. Ieeja: \$30, skolniekiem bez maksas. Rīko NLOP: informācija: Anita Bataraga: 201 788 5315, abatarags@optonline.net.

Sestdien, 3. decembrī, plkst. 15:00 Jonkeru baznīcā (254 Valentine Lane, Yonkers, NY):

"Lai skan jauna mūzika!"

Labdarības koncerts TILTS Izcilo jauno talantu fonda atbalstam.

Koncertēs: TILTS Talantu fonda stipendiāti – ģitārists Matīss Čudars, vokālistes Eliza Evalde, Emīlija Pavlovska un ģitārists Eduards Lazdiņš.

Ieeja: par ziedojumiem, sākot ar \$25, studentiem \$10, bērniem

brīva (ienākums TILTA Talantu fondam). Sekos tikšanās ar jauniem mūziķiem pie kafijas galda. Visi sirsnīgi aicināti! Rīko: TILTS; informācija: Dace Ape-rāne (914) 907-6343, aperan-scrd@aol.com, www.tilts.org.

SIETLA (WA)

Sietlas latviešu sabiedriskais centrs (11710 3rd Ave. N. E. Seattle, WA98125). Mājas lapa: www.seattlatlviancenter.com.

ST. PĒTERSBURGA

Latvijas Republikas proklamēšanas 104. gadadiena sestdien, 19. novembrī, 4:00 pm Point Brittany sarīkojumu zālē 5220 Brittany Drive S., St. Petersburg, FL. Svinēsim mūsu Latvijas dzimšanas dienu kopā! Svētku koncertā mūs priecēs pašmāju mākslinieki, kā arī ipšašais viesis – Masaki Nakagawa, kurš savā koncerttūrē ASV apciemots arī mūs. Zemāk skatiet mūziķa biogrāfiju un unikālo stāstu par viņa saikni ar Latviju! Vakariņas gādās jau pazīstamā Virtual Soft Jazz Café. Biedrība cienās ar kafiju un puņšu. Savus iecienītos dzērienus aicinām līdzi ņemt pašiem. Ieejas maksa \$30, bērniem līdz 18 gadiem ieeja bez maksas. Lūgums iepriekš pieteikties līdz 13. novembrim (Dacei T: 917-755-1391), lai varam laicīgi saplānot vakariņas, kā arī veikt priekšapmaksu – paypal.me/LVBiedribaFL.

TĒRVETE

Valdes sēdes – katru ceturtdienu 19:30 Centrā. Pensionāru sanāksmes pirmdienās 13:00, Info: 514-992-9700. www.tervete.org.

ZIEMEĻKALIFORNIJA

(425 Hoffman Ave, San Francisco), Info: www.zklb.wordpress.com, ZKLB sekr. un informāc. daļas vadītāja Una Veilande tālr.: 408-813-5104, e-pasts: una.veilande@gmail.com.

DIEVKALPOJUMI

Bostonas latv. ev. lut. Trimdas dr.: (58 Irving st, Brookline MA 02445). Info: 617-232-5994, e-pasts: bostonastrimdasdraudze@gmail.com, tālr.: 617-232-5994 Māc. Igors Safins. Tālr.: 617-935-4917. E-pasts: igorssafins@gmail.com.

Čikāgas latv. ev. lut. Cīnās dr.: (6551 W Montrose Ave, Chicago IL 60634), tālr.: 773-725-3820; e-pasts: cianasdraudze@gmail.com; www.facebook.com/Čikāgas-Cīnās draudze 2550-4389-7965-234. Dievk. notiek svētdienās 10:00. Pēc dievk. kafijas galds. Māc. Gundega Puidza, tālr. birojā: 773-736-1295; mājās: 708-453-0534, e-pasts: puidza@yahoo.com.

Čikāgas latv. ev. lut. Sv. Pēterā dr.: (450 Forest Preserve Dr, Wood Dale IL 60191). Tālr.: 630-595-0143. Māc. Ojārs Freimanis. 1-773-818-6965 St.Peters.latvian.church@gmail.com Ivars Spalis (ivspalis@gmail.com), priekšnieks. Dievk. notiek svētdienās 10:00. Pēc dievk. kafijas galds.

Čikāgas latv. baptistu dr.: (820 Ontario St, Oak Park, IL 60302). Māc. Oļģerts Cakars. Tālr.: 708-383-5285.

Denveras latv. ev. lut. dr.: (10705 West Virginia Ave, Lakewood, CO 80226). Birojs atvērts ceturtdienās no 10:00 līdz 14:00. E-pasts: reglite@aol.com Dievk. notiek svētdienās 9:30. Pēc dievk. sadraudzība.

Detroitas Sv. Paula latv. ev. lut. dr.: (30623 W. Twelve Mile Road, Farmington Hills, MI 48334). Dievk. notiek svētdienās 10:00. Seko sadraudzības stunda.

Dienvidfloridas latv. ev. lut. dr.: Shepherd of the Coast Luth. Church (1901 E Commercial Blvd, Ft. Lauderdale FL 33308). Info: Ilze Folkmane Gibbs,

(Turpināts 19. lpp.)

DIEVKALPOJUMI

(Turpināts no 18. lpp.)

e-pasts: folkmane@hotmail.com
Info: Andrejs Jugs, tālr.: 561-447-9050. Dievk. notiek 14:00. Pēc dievk. visi lūgti pie kafijas galda!

Dienvīdkalifornijas latv. ev. lut. dr.: baznīca (1927 Riverside Dr., Los Angeles CA90039).

Dienvīdkalifornijas draudze rikos vienu dievkalpojumu novembrī. **13. novembrī** plkst. 11:00 dievkalpojums ar dievgaldu, atzīmējot Valsts svētkus un Mirušo piemiņas dienu.

Džamaikpleinas Trīsvienības latv. ev. lut. dr.: Unitarian Congregational Parish of Norton (2 W Main St, Norton, MA 02766). Vasaras dievkalpojumi ar dievgaldu divreiz mēnesī, 1:30 pēcpusdienā ar viesu mācītāju Igoru Safinu. Lūdzu, zvaniet draudzes sekretārei Zigrīdai Kručkovai par datumu, tālr.: 617-323-0615.

Filadelfijas latv. ev. lut. Sv. Jāņa dr.: (301 N Newtown Street Road, Newtown Square, PA 19073), tālr.: 610-353-2227. Māc. Gija Galiņa. Dievkalpojumi sāksies plkst. 11:00.

2. novembrī Bībeles stunda – trešdienā plkst. 11:00 6. novembrī Dievkalpojums plkst. 11:00.

Grandrapīdu latv. ev. lut. dr.: Faith Lutheran Church. (2740 Fuller Ave NE, Grand Rapids MI 49505.) Tālr.: 616-361-6003.) Māc. Aija Graham. Dr. pr. Ivars Petrovskis, tālr.: 616-975-2705. Dievk. notiek divreiz mēnesī, 2:00 pm. Par datumu, lūdzu, sazināties ar dr. pr. Ivaru. Pēc dievk. kafijas galds.

Grandrapīdu Latv. Katoļu dr.: Our Lady of Anglona (504 Grand Ave NE Grand Rapids MI 49503) Grand Rapids Association Nama – Mac.Mark Mitchell Priekšnieks Bronislavs Viscockis – tālr.: 616-540-1322. Dievk. notiek katru svētdienu 10:00 – seko kafijas galds.

Kalamazū latv. ev. lut. apv. dr.: (122 Cherry Hill St, Kalamazoo MI 49006). Māc. Aija Graham. Latviešu ev. lut. apvienotā draudze notur klātienē dievkalpojumus katru svētdienu, plkst. 10:00. Paralleli pieejami sprediķu ieraksti draudzes YouTube kanālā (meklēšanas atslēgas vārds “Latviešu apvienotā draudze Kalamazū”).

Klīvlandes apvienotā latv. ev. lut. dr.: (1385 Andrews Ave, Lakewood, OH 44107) Draudzes dievk. notiek svētdienās 11:00. Bībeles stundas notiek 10:00 katra mēneša otrajā un ceturtajā trešdienā. Baptistu dr.: Bethel Baptist Church (2706 Noble Rd, Cleveland 44121) Dievk. notiek svētdienās 14:30.

Linkolnas apv. latv. ev. lut. dr.: (3300 C St, Lincoln NE 68510). Dievkalpojumi ar viesu mācītājiem latviešu un angļu valodā plkst. 10:00. Par datumu sazināties ar draudzes pr. Kārlī Indriksonu, tālr.: 402-730-3427, e-pasts: kindriks@aol.com. Pensionāru saiets katra mēneša otrajā ceturtdienā plkst. 11:00 sabiedriskajās telpās.

Latvian Hall (Latviešu ev. lut. sabiedriskās telpās, 33rd & Mohawk iela, Baznīca, 33rd & C

iela, Linkolnā. kunora@windstream.net.

Mančesteras latv. ev. lut. dr. (dievk. Notiek Holy Transfiguration Romanian Orth. Church, 2 Winter St., Manchester, CT 06040). Dr. pr. Astra Vilinskis, tālr. 413-568-9062.

Milvoku latv. ev. lut. Sv. Trīsvienības dr.: (1853 N 75th St, Wauwatosa WI 53213), tālr.: 414-258-8070. Māc. Jānis Ginters tālr.: 260-797-5695 Draudzes priekšnieks: Andrejs Junge tālr.: 414-416-6157 Dievk. notiek svētdienās 10:00.

Mineapoles – St. Paulas latv. ev. lut. dr.: (3152 17th Ave S, Minneapolis MN 55407). Mineapoles St. Paulas latviešu evaņģēliski luteriskās draudzes video dievkalpojumi notiek katru nedēļu, tos var skatīties mndraudze.org.

Montrealas latv. Trīsvienības/Tervete ev. lut. dr.: Trinity Latvian Church (P.O. Box 39, Station NDG, Montreal QC H4A 3P7), tālr.: 514-992-9700. www.draudze.org vai www.tervete.org. pr. Jānis Mateus tālr.: 514-481-2530, e-pasts: prez@draudze.org.

Ņūbransvikas un Leikvudas latv. ev. lut. dr.: (Latvian Lutheran Church, P.O. Box. 1008, Maplewood, NJ 07040). Dievkalpojumi notiek NJ Latviešu biedrības namā Priedaine, 1017 State Route 33, Freehold, NJ 07728, māc. Ieva Pušmucāne-Kineyko.

6. novembrī 11:00 Dievkalpojums ar dievgaldu. **20. novembrī** 12:00 Svētbrīdis un Latvijas Valsts svētki Priedainē.

4. decembrī 11:00 Dievkalpojums ar dievgaldu; II Advents. **18. decembrī** 11:00 Adventa koncerts, mūzicēs Laila Saliņa / Draudzes eglīte. **24. decembrī** Ziemassvētku vakars (aicinām apmeklēt dievkalpojumus jūsu vietējos dievnamos). Visi dievkalpojumi notiek kapelā, NJ Latviešu biedrības namā Priedaine (1017 State Route 33, Freehold, NJ 07728), māc. Ieva Pušmucāne-Kineyko, e-pasts: latvianlutheranchurch@gmail.com

Draudzes pasta adrese: Latvian Lutheran Church, P. O. Box 1008, Maplewood, NJ 07040.

Ņujorkas latv. ev. lut. dr. Ņujorkas latviešu ev. lut. draudzes 2022. gada oktobra dievkalpojumu kalendārs:

Jonkeru bazn, 254 Valentine Ln, Yonkers NY.
Salas bazn, 4 Riga Ln, Melville NY.

St. Andrew bazn, 335 Reynolds Ave, Parsippany NJ.
Brāļu kapi, 414 Bloomer Rd, Tannersville NY

6. novembrī Jonkeru baznīcā 10:30, māc. Saivars. Salas baznīcā 10:30, māc. Saliņš, seko Rudens sarīkojums ar “Jumalītes” deju priekšnesumu. **12. novembrī** St. John's baznīcā 14:00, māc. Saliņš. **13. novembrī** Jonkeru baznīcā 12:00, Valsts svētku programma ar svētbrīdi. **18. novembrī** Ņudžersijā St. Andrew baznīcā 11:00, Valsts svētku dievkalpojums, māc. Saivars. **20. novembrī**, Mirušo piemiņas dienas dievkalpojums ar Dievgaldu Jonkeru baznīcā 10:30, māc. Saivars. Salas baznīcā

10:30, māc. Saliņš. **27. novembrī**, Pirmā Adventa svētdiena Jonkeru baznīcā 10:30, māc. Saivars. Salas baznīcā 10:30, māc. Saliņš.

Ročesteras ev. lut. Krusta dr.: Atonement Lutheran Church (1900 Westfall Rd, Rochester NY 14618).

Saginavas latv. ev. lut. dr.: (128 N Elm St, Saginava, MI 48602). Mācītāja Biruta Puiķe-Wilson, mob. (269) 2675-330. Kontaktpersona Mary Beth Dzirnis, mob. (989)781-1163. E-pasts: dzirnis@chartermi.net. **Dievkalpojumi vienreiz mēnesī, 1.00 pēcpusdienā**, seko kafijas galds ar groziņiem.

Sandiego latv. ev. lut. dr.: Ascension Lutheran Church (5106 Zion Ave, San Diego, CA 92120), Dr. pr. Jānis Legzdīņš, tālr.: 1-619-630-8143, e-pasts: janislegzdins@hotmail.com.: Dievkalpojumi notiks iekšienē un jānēsā sejas maskas!

12. novembris plkst. 12.00. Diakone Guna Reins; Latvijas Valsts dibināšanas 104. gadu Dievkalpojums ar Dievgaldu. **Plkst 1.30 pp.** Svētku programma: koncerts un Pusdienas sarīkojumu telpās. Ieeja ar ziedojuumiem

17. decembris plkst. 12.00. Diakone Guna Reins; Ziemassvētku Dievkalpojums ar Dievgaldu; pēc Dievkalpojuma groziņu kafijas galds. Ciemosies Ziemassvētku vecītis.

Sentluisas latv. ev. lut. dr.: Christ Lutheran bazn (#1 Selma Ave, Webster Groves, MO 63119). Dievk. vadīs Māc. Dace Skudiņa. Dr. pr. I. Kalniņa, tālr.: 314-457-1830, kalninsirene@gmail.com.

Sietlas ev. lut. dr.: (11710 3rd Ave. N.E. Seattle, WA 98125). Dievkalpojumi notiek 10:30. Prāveste D. Cilne, tālr.: 206-674-9600; e-pasts: cilnis@earthlink.net. Baznīcas mājaslapa: www.seattlatvianchurch.org. **6. novembrī** Angļu valodas dievkalpojums. **13. novembrī** Lāčplēšu diena. Dievkalpojums ar dievgaldu. **20. novembrī** Valsts svētku dievkalpojums. **27. novembrī** Pirmā Adventa svētdiena un Mirušo piemiņas diena. Dievkalpojums ar dievgaldu.

Skenektedijas latv. ev. lut. dr.: Trinity Lutheran Church (35 Furman St, Schenectady NY 12308). Diakone Linda Sniedze-Taggart. Mirušo piemiņas diena/18. nov. dievkalpojums notiks **20. nov.** plks. 2:00. Diakone Linda Sniedze Taggart.

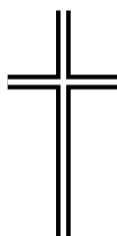
St. Pētersburgas latv. ev. lut. dr.: draudzes mācītājs Aivars Pelds. Tel.: 515-991-4640 – sazināties ar Andri Ritumu, 727-797-1933. Dievkalpojumi un Bībeles stundas notiek Faith Lutheran baznīcā, kas atrodas 2601 49th Street North, St. Petersburg, FL.

Toronto – Sv. Jāņa ev. lut. latv.

dr. (200 Balmoral Ave, Toronto, ON M4V 1J6), tālr.: 416-921-3327, E-pasts: baznica@bellnet.ca. Info: www.stjohnslatvian.ca. Māc. Ģirts Grietiņš (adrese: 40 Hollyberry Trail, North York ON M2H 2S1), tālr.: 6479-865-604, E-pasts: grietins@gmail.com. Priekšnieks: Kārlis Vasarājs, pr. vietn. Sibilla Korule. Dāmu kom. pr. Maija Sukse, tālr.: 416-221-4309.

Vašingtonas (DC) latv. ev. lut. dr.: 400 Hurley Avenue, Rockville, MD 20850 – 3121. Tālrunis: 301-251-4151, epasts: dcddraudze@gmail.com, www.dcddraudze.org. Prāveste Anita Vārsberga Pāža (tālr.: 301-302-3270). Draudzes priekšiece Dace Zalmane. **Svētdienas dievkalpojumi sāksies plkst. 11:00.** Trešdienās svētbrīžu laiks paliek nemainīgs – plkst. 10:00. Pieslēšanās norādes ir atrodamas draudzes mājaslapā.

Lūgums sūtīt
SARĪKOJUMU un
DIEVKALPOJUMU
ziņas uz e-pastu:
rigaven@aol.com
– Inese Zaķis – ne vēlāk
kā PIEKTDIENĀS.

Dieva mierā aizgājusi mūsu mīlā

**VALENTĪNA ALĪDA BRŪNIŅŠ,
dzim. KUKLIČ**

Dzimusi 1919. gada 20. februārī Latvijā,
mirusi 2022. gada 27. oktobrī Kanadā

Viņu dziļās sērās un mīlā piemiņā paturēs
MEITAS VIJA UN DZINTRA, DĒLS JURIS,

MAZBĒRNI KRISTINA, ALEKSANDRA, NICHOLAS, LEAH UN ALEKSANDRS,
MAZMAZBĒRNI MARKUS, LUKAS, KRISTIAN, ACE UN JAKUB

Aizsaulē viņu sagaida mīļotais vīrs Aleksandrs

Dieva mierā aizgājis mūsu mīlais vīrs, tēvs, vectēvs, vecvectēvs

VALDIS APINIS

Dzimis 1937. gada 3. martā Siguldas “Grotos”, Latvijā,
miris 2022. gada 10. oktobrī Vernon CT, ASV

Mīlā piemiņā viņu paturēsīm

SIEVA, DĒLI, MEITA, MAZBĒRNI UN MAZMAZMEITIŅA
RADI UN DRAUGI ASV, KANADĀ, AUSTRALIJĀ UN LATVIJĀ

Nu aizgāju pie Dieviņa
Zemes klēpī atpūsties;
Labi darbi, silti vārdi –
Tie palika virszemē.

SPORTS

(Turpināts no 17. lpp.)

Šteinbors un Frizenbihlers iekļūst Konferences līgas labāko momentu izlasē

UEFA izveidotajā Konferences līgas grupu turnīra piektās kārtas spēļu labāko atvairīto sitienu topā atkal iekļūvis RFS vārtu vīrs Pāvils Šteinbors, bet starp skaistāko голу autoriem minēts RFS austriešu futbolists Kevins Frizenbihlers. Šteinbors regulāri iekļūst UEFA veidotajos labāko momentu topos un arī pēc ceturtdienas mača Edinburgā pret "Hearts" izpelnījies UEFA uzmanību.

Girgenšonam un Balceram zaudējumi NHL

Latvijas hokejista Zemgus Girgenšona pārstāvētā Bufalo "Sabres" ceturtdien Nacionālās hokeja līgas (NHL) mačā piedzīvoja neveiksmi, kamēr citā spēlē sakāvi cieta Rūdolfa Balcera Floridas "Panthers". "Sabres" savā laukumā ar rezultātu 2:3 (0:1, 1:0, 1:2) piekāpās Monreālā "Canadiens". Girgenšons uz ledus bija 13 minūtes un noslēdza maču ar neitrālu lietderības koeficientu. Tikmēr citā mačā "Panthers" viesos ar rezultātu 3:4 (2:2, 0:2, 1:0) atzina Filadelfijas "Flyers" pārkāpumu.

Latvijas šorttrekisti vareni cīnās Kanādā

Reinis Bērziņš (pa labi) un Paskāls Dions Pasaules kausa posma distance

Roberts Krūzbergs uzvarēja Pasaules kausa posmā Montreālā 1000 m distancē sestdien, bet 500 m bija astotais. Reinis Bērziņš svētdien dalīja 4.vietu Pasaules kausa posmā otrajās sacīkstēs 1000 metru distance.

Bērziņš finālā Monreālā pirms pēdējās virāžas slidoja trešais, un tiesneši sacīkstes noslēgumā pēc video izskatīšanas konstatēja, ka latvietis tāpat kā mājinieks Paskāls Launs neatļauti kavēja sāncensi, tādēļ abi saņēma sodu un piecu finalistu konkurencē dalīja 4. vietu. Uzvarēja kanādietis Paskāls Dions.

Pasaules kausa sezona turpināsies ar otro posmu pēc nedēļas Soltleiksitijā, ASV. Decembrī divi posmi paredzēti Kazahstānā, bet Pasaules kausa sezonas noslēgumā vēl divi etapi būs februārī Vācijā un Nīderlandē.

Daiļslidotājam Vasiljevam 7.vieta "Grand Prix" posmā īsajā programmā

Latvijas daiļslidotājs Deniss Vasiljevs piektdien Kanādā sasniedza 7. vietu īsajā programmā Starptautiskās Slidošanas savienības (ISU) "Grand Prix" sērijas posmā.

Vasiljevam tiesneši par slidojumu piešķīra 69,01 punktu, kas būtiski atpaliek no viņa personiskā rekorda (90,95 punkti).

Līderis pēc īsās programmas ar 94,06 punktiem ir 17 gadus vecais Japānas junioru čempions Kao Miura, apsteidzot savu tautieti un pasaules čempionu Somu Uno.

"Grand Prix" kalendārā ir seši posmi.

Pirms tam otrās pēc nozīmes ISU sacensībās "Challenger" Slovēnijā Deniss kāpa uz pjedestāla 3.pakāpiena izvēles slidojumā un sasniedza 4.vietu īsajā programmā.

"Saskaņa" skaidro, kāpēc kā vienu no vēlēšanu "lokomotīvēm" izvēlējās Briedi

Viens no redzamākajiem politiskās partijas "Saskaņa" deputāta amata kandidātiem 14. Saeimas vēlēšanās bija bokseris Mairis Briedis. Tas gan nepalīdzēja politiskajam spēkam pārvārtēt 5% robežu. Kopumā par

"Saskaņu" balsis atdeva 43 943 vēlētāji jeb 4,81% balsstiesīgo. Politikis Andrejs Klementjevs skaidro, kāpēc partija tās rindās izlēja piesaistīt Briedi. "Briedis ilgi draudzējās ar mūsu deputātiem no [Rīgas] pašvaldības. Viņš ir personīgs draugs, un tajā momentā, kad viņš sāka interesēties par politiku un plānoja pabeigt savu sporta karjeru... saprotu, ka tad bija tas moments, kad viņu uzaicināja un viņš piekrita. Viņš nebija partijas biedrs, mēs ielikām viņu sarakstā," skaidro Klementjevs. "Mēs nemeklējām instrumentu, lai palielinātu savu procentu likmi, jo tobrīd bijām pārliecināti, ka iegūsim vismaz 15% balsu."

Radēviča naudas balvu negrasās atdot

Novembrī aprit četri gadi kopš vieglatlētes Inetas Radēvičas dopinga provērs atrada neatļautas vielas – liktenīga izrādījās atkārtota pārbaude 2012. gadā Londonas olimpiskajās spēlēs ņemtajām analīzēm. Londonā Radēviču no bronzas medaļas šķīra nieka viens centimetrs, tomēr par izcīnīto 4. vietu viņa no valsts saņēma 28 466 latu naudas balvu.

Sešus gadus pēc sacensībām rezultātu anulēja un aktuāls kļuva jautājums par naudas balvas atmaksāšanu. Izglītības un zinātnes ministrijas Sporta departamenta direktors Edgars Severs solīja, ka turpmāk pret šādiem gadījumiem valsts būs nodrošinājusi.

Pie 14 066 latu naudas balvas tika arī Inetas Radēvičas mamma Inna. Latvijas Vieglatlētikas savienība, lūdzot Radēvičai piešķirt naudas balvu, viņas mammu bija norādījusi kā treneri, lai arī praksē Radēviča trenējās Krievijā pie vietējā speciālista Jevgēņija Terovanesova.

Nevar gan izslēgt, ka šāds jautājums tuvākajā nākotnē atkritīs pats no sevis, ja politiķi lems par naudas balvu atcelšanu.

"Mēs kā vienu no 2023. gada budžeta prioritātēm esam iesnieguši priekšlikumu vispār reformēt naudas balvu sistēmu – no tās atteikties," pastāstīja Severs. Valdība ikgadēji sportistu naudas balvām vidēji tērē 1,4 milj. Euro.

Naudas balvas par izciliem sasniegumiem sportā gadiem ilgi bijis sakāpinātu diskusiju temats. Izcilības kritēriju dēļ ik gadu tika prēmēti ļoti plašs un ļoti raibs sportistu loks, sākot ar olimpiskajiem čempioniem, beidzot ar maksšķerniekiem un galda spēļu meistariem. Savukārt Latvijas vadošo bokseru un teni-

sistu panākumi neatbilda izcilības kritērijiem, jo netika gūti formālos pasaules vai Eiropas čempionātos. Tādējādi izcilības prēmēšana sportā ik gadu ieguva traģikomiskas aprises.

Volejbolistam Dardzānam iespaidīgs sniegums Somijas čempionāta spēlē

Latvijas izlases volejbolists Kristeris Dardzāns sestdien guva 44 punktus viņa pārstāvētās Loimā "Hurrikaani" zaudējumā Somijas čempionāta spēlē. Dardzāna pārstāvētā "Hurrikaani" mājās ar 2:3 (26:28, 25:20, 25:27, 25:22, 10:15) piekāpās Rovníem "Perungan Pojat".

Latvietis guva 44 punktus, sešus sakrājot ar servi un četrus blokā, kā arī uzbrūkot ar 44% efektivitāti (34/77). Pretiniekiem 26 punktus sakrāja zviedrs Fredriks Gustafsons, abiem tiekot atzītiem par mača labākajiem spēlētājiem.

Blušs triumfē FIA motoru sporta spēļu driftā

Kristaps Blušs sestdien Pola Rikāra sporta kompleksā netālu no Marseļas izcīnīja zelta medaļu Starptautiskās Automobiļu federācijas (FIA) motoru sporta spēļu drifta disciplīnā, informē Latvijas Automobiļu federācija (LAF).

Sacensību trešajā dienā Latvijas pārstāvis Blušs finālā braucienā pārspēja Kuveitas komandas pilotu Ali Maksīdu un izcīnīja zelta medaļu. LAF ziņo, ka pēc fināla braucieniem tiesneši lēma pāri sūtīt atkārtotā cīņā, jo uzskatīja, ka abi braucēji ir spējīgi parādīt labāku sniegumu. Otrajā piegājienā Blušs patīkami pārsteidza tiesnešus un sagādāja skaistu braucieni, kas deva viņam pietiekamu pārsvaru pār Maksīdu.

"Šodien piestrādājām pie kļūdām, kuras tika pieļautas vakar kvalifikācijas braucienā. Mums bija labi un spēcīgi pretinieki, ar kuriem bija vieglāk braukt, nebija nekādu pārsteiguma momentu. Soli par solītim aizicinājāmies līdz

fināla braucienam, kur manas kļūdas dēļ tika noteikts pārbrauciens," stāsta čempions.

"Pēc šī pirmā brauciena savācāmies un izdarījām visu kā pēc ābeces. Tehnika bija perfekta, ne reizi nebija nepieciešams pievilkt kādu skrūvīti, tikai lējam degvielu un mainījām riepas. Ir liels gods pārstāvēt Latviju, prieks, ka, neskaitot savus individuālos rezultātus, šī ir mana pirmā dalība Latvijas izlasē," piebilda sportists.

Cīņā par trešo vietu poļu pilots Jakubs Prizigonskis izrādījās pārkāps par igauņu Kevinu Pesuru, pārkāps izrādījās Prizigonskis.

Kāpēc karali brauc uz Olimpiskajām spēlēm

Sports vieno cilvēkus visā pasaulē. Pēdējās olimpiskajās spēlēs to ietver arī olimpiskā devīze. Zviedrijas karalis Kārlis XVI Gustavs iemīlējās tieši Olimpiādes laikā – viņu apbūra tulce, ar kuru vēlāk mija gredzenus...

1972. gadā nākamais Zviedrijas karalis Kārlis Gustavs devās uz olimpiskajām spēlēm Minhenē, kur satika savas delegācijas tulci un gidi Silviju Zomerlatu. Tā bija mīlestība no pirmā acu uzmetiena. Pāris gan vairākus gadus slēpa savas attiecības, jo uz spēles tika likts troņa liktenis. Galu galā kāda pavisam vienkārša meitene pārcēlās uz dzīvi Zviedrijā, apprecējās un kļuva par karalieni – kopā ar vīru viņa izaudzinājusi trīs bērnus un ir precējusies vairāk nekā 45 gadus. Kā pasakā!

Sporta ziņas sakopojis
ANDRIS KĻAVIŅŠ

MIKELIS RUBENIS GODS KALPOT SPORTAM

Lēgendārā latviešu futbola tiesneša Mikēļa Rubēna grāmata par tiem, kas kalpojuši futbolam.

Cena 25,- USD

Grāmata Jums piesūtīs pa pastu (t.sk. pasta izdevumi).
Rakstiet Inesei Zaķis 6051A
Sun Blvd #604,
St. Petersburg, Florida 33715